

Administrația Română

Organul Asociației Generale a Notarilor Comunali din România

Redactor responsabil: ISAC E. ISACU, notar

Redactor: Dr. EMIL BOTIȘ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

TIMIȘOARA I, STR. 10 MAIU No. 3.

APARE LUNAR

La apelul nostru Onor. Minister de Interne, prin ordinul No. 29.779 din 6 Octombrie 1936, a recomandat tuturor primăriilor comunale din țară abonarea Revistei „Administrație Română”, care este Organul Oficial al Asociației Generale a Notarilor Comunali din România.

Prin urmare fiecare notar este moralmente obligat a lua măsurile cuvenite, ca primăriile comunale abonând, să achite abonamentul revistei.

DOCTRINA:

Funcțiunea și funcționarul public.

Inițiativa, de a se ține conferințe, cu caracter profesional, la Federație, merită toate lauda, dar și toată atențiunea.

Ar părea cam pretențios cuvântul „conferință”, însă dat fiind că scopul ei este cel al educației cu caracter general sau profesional, cuvântul „conferință” nu mai este prezumțio, ci cel adecuat.

Rostul și rolul conferințelor se va vedea că nu depășește tendința culturalizării noastre, atât de necesară și individului dar mai ales colectivității, instituțiunii unde facem slujba.

Au mai fost serii — acum 5—6 ani — de conferințe, tot la sediul Federației și atunci am avut cinstea să cuvântează înaintea colegilor cu acelaș gând și scop.

Varietatea subiectelor va aduce desigur — și interesul născut, pentru acest mijloc de mărturisire a înțelesului, pe care-l are conferința în sine, dar și un spirit de control și autocontrol asupra cunoștințelor — bagaje — pe care le-am cuprins, în timp.

Cu cât crezi că știi mai mult — cum spunea Gustave le Bon în „Psychologie de la vie et de la guerre” — cu atât îți dai seama de imensa vastitate a lucrurilor de știut și cu atât vezi și simți cercul restrâns al cunoștințelor tale.

Schimbul acestor cunoștințe este baza culturii generale — când prind varietatea chestiunilor, sau a

culturii de specialitate, când prind subiectivitatea lor.

Aridității științifice se va împleți desigur și subiecte cu caracter cultural sau artistic.

Trebue evitată monotonia subiectelor prin varietatea — nu distractivă, ci impresionată, rezultat din înțelegerea frumosului ca artă, suflet sau cuvânt.

Mi s'a rezervat prima conferință și regret, că subitul nostru președinte A. Brădișteanu, nu a avut întâietatea, prin filosofia și interesul ce l'ar fi avut, ar fi netezit din asprimea primului cuvânt cu caracterul profesional.

Am ales subiectul „Funcțiunea și funcționarul”, pentru că face parte din însăși structura activităților noastre, cunoscute și nu, de foarte mulți dintre noi.

Omul este o ființă sociabilă, prin natura lui.

La început sociabilitatea ființelor, care unea câte-va familii, s'a extins alcătuind mari corpuri de națiuni.

Aceste națiuni au creat ideea de rasă și de raporturi dela popor la popor.

Conducerea acestor națiuni a fost dată entităților abstracte, care se numește, Stat.

În lucrarea sa „Principes d'economie politique”. John Stuart Mill, fixează noțiunea abstractă „Stat”, — în determinismul vieții sociale, această forță dinamică în continuă frământare și care difuzează în

toate domeniile de activitate socială, noțiunea unității de conducere politică a națiunilor.

Statul este deci conducerea politică superioară — nu de partide — care frânează exuberanțele de ori ce natură ar fi, și îndrumază carul său, în aceeași ascendentă dezvoltare, necesară și individului și colectivității, Stat.

Guvernele sunt totalitatea înțelegerii conducerii Statului în ansamblul interesului național-etnic, economic și social.

Funcțiunea este împlinirea unei obligațiuni, unei sarcini sau a unui mandat ce se dă unei persoane, iar **funcționar** este persoana, care este chemată a îndeplini o funcțiune publică.

Denumirea de funcționar public cele mai adeseori se restrânge la entitățile administrației, magistraturii și diplomației.

În limbajul politic și administrativ, nu se trece în clasa funcționarilor publici, decât persoanele investite, prin funcțiunea lor, cu o parte a autorității sau puterii publice.

În afară acestor delegațiuni, funcțiunile încredințate de Stat nu acordă celor cari sunt investiți decât calitate de ofițer public, de ampoiast etc.

Funcționarii publici sunt legați, prin natura funcțiunii lor instituțiilor politice, care variază la infinit.

Aceste instituțiuni influențează foarte puternic asupra condițiilor de numire, de ierarhie, garanțiile de stabilitate, importanța funcțiunilor, de avantajile și inconvenientele, cari rezultă pentru acești funcționari.

Totuși, dacă este greu de găsit un ansamblu de dispozițiuni, în diversele constituțiuni, cari să poată fi luat drept model, unele State ca Franța și Germania, cer acelor cari urmează să fie numiți funcționari publici, un concurs, inteligent, dezvoltat și cinstit.

Reglementarea unor dispozițiuni precise, Franța nu le are.

Noi le-am obținut în anul 1923 prin legea Statutului funcționarilor publici.

Un stat, nu trebuie să înființeze decât funcțiunile necesare de pus în acțiune, instituțiunile sistemului său de guvernământ.

Când necesitatea unei funcțiuni este recunoscută, pentru îndeplinirea ei, trebuie ales celăteanul cel mai capabil, spune Tocqueville, în „Democratie en Amerique”, pentru că un persoana trebuie să determine creerea funcțiunii.

Atribuțiunile să fie bine fixate; utilitatea unei lungi practice, ca soarta funcționarului să fie apărată contra incertitudinilor, în care ar fi atras de o prea mare mobilitate a funcțiunii.

În această constă siguranța consacării funcționarului, obligațiunilor de îndeplinit, fără frica zilei de mâine.

Cadrele trebuie să fie sta stabilite în așa măsură în cât impulsivitatea și directivele să fie menținute și date cu o perfectă unitate și regularitate.

Nu trebuie să fie încadrate cu un personal inutil care nu face altceva de cât să îngreueze inutil funcțiunea însăși, funcțiune, care trebuie să fie promptă uniformă și sigură.

Un personal bine încadrat va înlătura numărul prea mare a elementelor de control, adesea și inutil și costisitor.

Multiplicarea excesivă a funcționarilor, vatămă instituțiunea însăși, pentru că vrând să le dea atribuțiuni celor noi adăogați, reduce din activitatea bună a celor existenți, creează conflicte între funcționari și toate acestea la un loc, diminuează importanța funcțiunilor, împovărând greu bugetul instituțiunii.

În privința funcțiunilor speciale, care au caracterul de specialitate trebuie, să fie complectată prin specialiști, pentru că serviciul să nu sufere prin complectarea lui cu un funcționar de cadre, care o fi având bunavoință, dar nu are capacitatea.

Art. 38 din Statut, menținut în sensul specialiștilor, consacrați prin instituțiunile universitare și ale căror activități nu pot fi complectate de azi pe mâine.

Dacă aceste servicii speciale, sunt realmente necesare și bine distincte, funcționarilor respectivi li se vor da atribuțiuni precise, bine definite, având o mobilitate de mișcare și o oarecare independență în angrenajul funcțiunilor.

Desigur administrarea diverselor servicii are nevoie de o unitate de conducere, fără de care se creează anarchya, pentru că nu pot să fie, state în State și toate serviciile trebuie să aibă un punct comun de activitate.

Și acest principiu se cere corectat în sensul, ca rutinarismul și birocracia să nu înbușe o individualitate care ar însufla modernizarea serviciilor.

Funcțiunile sunt încadrate într'o ierarhie, care dă putință instituțiunii să se desvolte.

Această ierarhie implică și un control și o disciplină a funcționarilor. Această disciplină dă promptitudinea executării lucrărilor, iar controlul înlătură abaterile dela litera legii, regulamentului sau dispozițiunilor ce sunt luate în interesul serviciului și deci al instituțiunii.

În Franța numirea funcționarilor o face cel mai înalt funcționar în ierarhia funcționarilor.

Neavând un statut, o lege, care să determine această selecționare și încadrare, responsabilitatea o poartă cel ce numește.

Poate, s'ar crede că un favoritism ar naște o asemenea situațiune.

Realitatea este alta. Chezășie legilor numărilor și înaintărilor, acolo este asigurată, prin concursul care se dă la intrarea în funcțiune și prin seriozitatea, cu care se dau calificările funcționarilor.

Alegerea funcționarilor, în genere trebuie să fie făcută cu multă atențiune. Condițiunile de moralitate, de vârstă și de aptitudini să fie cât mai scrupulos cercetate.

Din fericire, funcțiunile nu se transmit prin moștenire, cum era situațiunea în evul mediu și nici nu sunt privilegiul unor anumite clase sociale sau nu se cumpără la licitații.

Toți cetățenii sunt egali înaintea legii și deci și în fața condițiunilor de îndeplinit, pentru ocupat o funcțiune.

Această capacitate de ocupat o funcțiune — la noi, este prevăzută în prima parte a statului.

Există o siguranță de imparțialitate, în modul cum sunt alcătuite condițiunile de examinare.

Chestiunea școlilor speciale de pregătire, pentru viitorii funcționari, era hotărâtă și în pragmatica Austriacă, poate cea mai bună lege de organizare și conducere din câte au fost și, prin normativul de salarizare, care era în Transilvania și care prevedea școli de științe administrative, pe lângă facultățile de drept.

Aceste școli, confereau titluri academice, pentru absolvenți și erau singurele pe baza cărora, cel cu titlul obținut putea ocupa o funcțiune activă.

La noi se fac încercări.

A fost școală de Științe de Stat; acum în urmă școală de Științe Administrative sau școală de pregătire tehnică profesională administrativă.

Dau, aceste școli titluri dar nu sunt echivalente cu titlurile universitare — singurele, cari contribuie la gimnastica creierului, la îmbogățirea cunoștințelor fi la disciplina cugetării și aplicării noțiunilor câștigate.

Să sperăm că în viitor, se va înființa și pe lângă facultățile de drept asemenea școli, cu obligațiunea unui stagierat în administrație, după terminarea cursurilor și titlului obținut.

Aplicațiunea principiului că, toți sunt egali înaintea legilor, justifică și necesitatea atribuirii și unei remunerațiuni.

Dacă s'ar fi conceput gratuitatea serviciilor, s'ar fi atribuit funcțiunile numai persoanelor bogate sau cu stare.

Care ar fi fost rezultatul unei asemenea concepțiuni?

Desigur cei numiți în asemenea condițiuni și-a fi făcut, indirect, mijloace de crecat enorme venituri, dăunătoare și moralei publice și instituțiunilor.

O asemenea situație a fost totuși în secolul al XVI-lea și XVII-lea, care au creat aristocratica-burghezime și dominarea treburilor publice prin quasidictatura funcționărimii, în Franța.

Și la noi, în pravilele vechi, se menționa de primirea unor daruri sau bacșișuri pentru funcționarii, însărcinați cu treburile publice. Chiar era un text, care spunea: „funcționarul nu are drept a primi peșcheș, dar nici împricinatul să nu fie cu obrazul gros”.

Timpuri, din fericire, dispărute.

De aceea în interesul demnității funcționărimii, cum și în interesul administrațiilor, funcționarii trebuie să primească un salariu.

Dar acest salariu trebuie să fie în raport cu greutățile ce rezultă din funcțiuni.

Adică să fie un salariu demn și suficient pentru păstrat demnitatea și împlinit nevoile funcționarului.

Lipsa unui salariu suficient, care ar fi dat posibilitatea funcționarului și familiei lui, să ducă o viață omenească — a dat naștere cu titlu de suplimentare cheltuelilor de reprezentare, prestației în natură, diferite indemnizații, remize, gratificații, locuință, etc.

Avansarea funcționarului, trebuie să fie automată dela clasă la clasă și la alegere, dela grad la grad, pentru elementele bine pregătite și care corespund atribuțiunilor diferitelor funcțiuni.

Când imposibilitatea rarității vacanțelor nu dă posibilitatea avansărilor, trebuie introduse avansările pe loc și 'n grade și 'n salarii, — ca prin acest mijloc să se înlăture inechitatea rămânerei într'un grad cu acelaș salariu, unora, în măsura în care alți colegi, odată intrați în serviciu, îndeplinind aceleași condițiuni și cari prind diferite mijloace, ajung și la grade mari și la salarii mari.

Dar dacă funcționarul are drept la avansare, nu-i mai puțin adevărat și rezonabil ca și funcțiunea, pe care o îndeplinește trebuie să fie îngrădită cu garanțiile necesare ca să-l apere contra erorilor sau nedreptăților eventuale și care să-i dea siguranță, că nu-i va aduce nici un prejudiciu, sub orice formă ar fi, atâta timp cât funcționarul, va face dovadă demnității împlinirii funcțiunii, care i s'a atribuit.

Disciplina și ierarchia sunt necesare, pentru funcționarul public, pentru păstrat ordinea în funcțiune și pentru promovarea lui în ierarchia corpului din care face parte.

Aceste definițiuni trebuie să fie bine precizate, în interesul bunului mers al serviciului și în interesul funcționarului.

Și cea mai sigură garanție pentru o bună funcționare a ndminatului în funcțiune și deci și pentru funcțiunea însăși, este: **inamovibilitatea.**

Siguranța funcționarului în funcțiune îl pune pe acesta, să puie maximum de efort pentru obținut randamentul maxim al funcțiunii.

În Germania, funcțiunile nu pot fi desființate de cât numai atunci, când evidența o cere.

În Franța, dacă jocul desființării diferitelor servicii nu a fost practicat, nu se datorește de cât conducătorilor instituțiilor mai mult, decât instituțiilor însăși.

Tradiția, moștenirea, respectată din generație în generație, a făcut și în domeniul administrației în Anglia, Franța și Germania, o quasi fixitate a instituțiilor și deci și a funcționarului, care a dat putința dezvoltărilor lor.

La noi, vă las pe Dvs. să controlați fixitatea legilor, instituțiilor, funcțiilor și mai ales a funcționarilor în serviciile lor.

Dacă cu plecarea guvernului, nu se repetă — direct, spectacolul oriental de altădată și cu plecarea funcționarilor, nu-i mai puțin adevărat că spiritul de inventivitate, pentru înlăturarea acestora este de notorietate generală și cadrele auxiliare, disponibile sau punerile în disponibilitate sunt frecvente constituind — ele — tradiția la noi.

Cumulul funcțiilor, întotdeauna a făcut obiectul de critică — în toate țările occidentale.

Cumulul trebuie să fie rară excepțiune, pentru că funcțiunile sunt create în interesul public și nu în interesul funcționarilor.

Cumulul nu trebuie să existe decât numai, când este indispensabil mersului administrației și cel chemat să-l exercite, trebuie să-și consacre energiile și timpul, pentru a-l îndeplini bine.

Energia și timpul cumularului, sunt sacrificate instituțiilor unde prestează funcțiunile.

Așa ar fi cumularul ideal.

În realitate însă, se constată că cumularzii pentru scopuri materiale, prin abuzuri și favoruri nemeritate împlinesc mai multe funcțiuni, neîmplinind pe nici una cum trebuie.

Când Statul are nevoie de a beneficia de cunoștințele speciale ale unor funcționari, ajutându-se cu lumina lor, în funcțiuni străine funcțiilor lor, în funcțiuni străine funcțiilor lor, sau în misiuni speciale în afară atribuțiilor lor, cumularul este admis.

Dar numai în aceste împrejurări.

Chestiunea funcționarilor parlamentari, în Franța, a făcut obiectul unei modificări în constituția dela 185e, interzicând accesul acestora în parlament, pentru a nu se confunda puterea executivă cu cea legislativă.

Motivul principal a fost acela al friciei ca, deputatul funcționar să nu facă dovadă de servilism, suferind influența administrației, din care face parte, în împlinirea mandatului de parlamentar.

Care sunt datoriile funcționarului ?

Funcționarul este obligat să-și îndeplinească serviciul, consacându-i timpul și energia și inteligența lui. Să fie demn și cinstit, să se supuie cu toată rigurozitatea legilor, regulamentelor și instrucțiunilor date.

Poincaré, fostul președinte al republicii franceze, spunea că, serviciul Statului, reclamă funcționarilor săi, trei calități principale : cinstea, ascultarea și discreția.

Funcționarii au obligațiuni de îndeplinit față de public și egali săi, superiorii și în ferigrijă săi

Politicoși și îndatoritori față de toata lumea, pentru că nu trebuie uitați că publicul judecă guvernele de conducere după agenții, cari-i execută dispozițiunile.

Raporturile între colegi sunt, — în cele mai multe State, definite prin regulamente.

Cunoașterea oamenilor, dragostea de a face bine, o înțeleaptă bună voință, sentimentul de dreptate și de datorie față funcționarilor superiori o forță și o influență binefăcătoare asupra inferiorilor ca și a publicului, cu care vine în contact, mai puternică decât toate textele regulamentelor și imperativelor lor.

Funcționarii trebuie să fie cu totul străini agitațiilor vieții publice.

Politica superioară de conducerea destinelor țării, o au guvernele Statului și o fac numai în interesul superior al statului.

Funcționarul public să facă numai politica apărării intereselor lui profesionale și acea a îndeplinirii corecte a atribuțiilor, cu care a fost investit.

În toata viața lui să fie puternic fără violențe, plin de activitate și acțiune, în acelaș timp : calm și demn, ferm și drept în împlinirea serviciului său.

Societatea nu poate exista fără instituțiuni, fără legi și fără funcționari, care-i asigură mișcarea și execuția — a spus profesorul de drept administrativ Berthelmy.

Funcționarii sunt investiți cu autoritate publică în scopul utilității sociale și aceștia trebuie mai hotărâți decât ceilalți cetățeni, să respecte legile care i-a investimântat cu executarea lor.

Abateră de la aceste îndatoriri — adică sau necunoscându-le sau exagerând aplicarea legilor, a constituit și constitue abuzul, pe care toate legislațiile îl reprimă.

Abuzul de autoritate contra persoanelor sau lucrurilor publice, nu este admis decât pentru funcționarul inferior care l-a executat din ordinul superiorului, căruia îi datorează ascultare.

Dar nu înseamnă că și funcționarul inferior să asculte, pasiv și orbește, ordinele care i se dau.

Dacă nu discută ordinele superiorilor, el trebuie să respecte : legea, și dacă această este formal cal-

cată, funcționarul inferior nu trebuie să fie instrumentul pasiv al ilegalităților altora.

Referatul, prin care atrage atențiunea superiorului asupra ilegalității unui act, este forma cea mai juridică și formală a înlăturării responsabilității funcționarului inferior.

Corupția este cel mai josnic act, pe care poate să-l comită o persoană, asupra unui funcț. public.

Dacă funcționarul public se pretează corupției, rezultatele sunt incalculabile pentru țară.

Dacă intră în obiceiurile unor națiuni, înăbușă justiția — această instituție necesară ordinii în Stat; paralizază administrația, risipește bunul public, distruge moralitatea cetățeanului spune **Wolowski** în lucrarea sa „Revue de legislation”.

Ca să nu cadă, un Stat în un asemenea păcat, îi este obligația lui, să-l salarizeze bine pe funcționarul public.

Salarizându-l bine, va fi pavăza contra tuturor tentațiilor — isvorul lipsurilor — și va fi un demn aplicator a legilor țării.

Salarul trebuie să fie într-o puternică corelație cu viața de toate zilele.

Se scumpește viața, salariul să crească, se normalizează viața, salariul să scadă.

Față de multe din Statele cu un trecut și cu o civilizație mai înaintată, Statul român, a putut încă deacum 14 ani, să dea o legiuire, pentru toți salariații publici, — Statutul funcționarilor publici, lege, care păstrând continuitatea funcționarilor angrenajului Statului, a dat stabilitate funcționarilor publici.

Aceste două mari principii, au dat și posibilitatea unui real progres Statului român, în toate domeniile de muncă omenească și spirituală.

Ele au fost premergătoarele celorlalte legi de organizare a instituțiilor țării, stabilind un progres și un randament de muncă, observat și de lumea conducătoare dinlăuntru țării și de străinătatea — care ne-a vizitat și cunoscut.

Legea Statului funcționarilor publici, trebuie să fie o adevărata constituție a salariaților publici și nu numai o lege cu caracter constituțional.

Am înțeles, zicând constituțiunea salariaților publici, legea, care să cuprindă tot ce progresul social a promovat ca idee, pentruca aceasă clasă numeroasă de cetățeni să se miște în cuprinsul activităților sale, cu siguranța deplinei împliniri a obligațiilor, despre care v'am amintit, scoțându-o de sub amenințarea continuă a măsurilor represive, sau le-

zătoare, luate pentru un alt interes, decât cel al serviciului.

Federația generală a salariaților publici, după îndelungate ședințe și discuțiuni a ajuns să formuleze dezideratele ei, în jurul acestei legi, deziderate, care vor îndepărta amestecul celor prea personali, deși conducători, și cari împiedică normalul mers în dezvoltarea țării, prin măsuri contrarii acestei dezvoltări.

Dreptul asociațiilor de a acționa în judecată actele arbitrare a conducătorilor administrațiilor, este o inovare salutară pentru însăși instituțiile al țării.

De multeori nedreptăți cu transferările, numirile ilegale sau detașările salariaților publici, nu puteau fi clamate și acționate de cei lezați din aceleași două motive de totdeauna: lezatul nu avea bani ca să susție procesul și presiunea — amenințare, a conducătorilor instrituțiunei presiune, — care mai totdeauna își avea efectul.

Cum vă spuneam Dvs., acest principiu câștigat, admis și legiferat, va da tot curajul și puterea de muncă salariatului public, pentru îndeplinirea obligațiilor lui de serviciu, realizând acele progrese, de cari suntem animați să le desăvârșim.

Dar dacă vom avea siguranța, că în viitor nu vom fi obiectul ușoarelor transferări, avansări, numiri și detașări ilegale, mai trebuie realizat și al doilea principiu, acel al unei bune salarizări.

Ce folosește Statului nostru realizări, prin salarii mici sau reduse, față de înstrăinările sau evaziunile fișcale ce se fac an de an în dauna vestieriei Statului, și câteodată nu fără știința celor chemați să le înfrâneze.

Adevărul trebuie spus deschis.

Salariații plătiți bine, vor împlini și slujba lor bine.

Salariații, cari își știu casa goală, copiii bolnavi și lipsa de pâine, nu vor putea da tot randamentul de muncă.

Tabela de salarizare propusă de Federația noastră, împlinește și acest deziderat.

Cerând să facă parte din Statut, e pentru a avea siguranță mai mare că nu va mai putea și schimbată ușor în împrejurările critice financiare ale Statului, schimbări care se făceau odată cu pregătirea bugetului general al Statului.

(Conferință ținută la Sediul Federației Generale a Salariaților Publici în ziua de 19 Febr. 1937).

VIRGIL IONESCU DARZEU,
Director în Min. de Interne.

Convocarea Consiliului Comunal.

— Comentarea art. 63 din Legea Administrativă. —

II.

De c i n e și c u m se convoacă consiliul comunal.

Dupăce am precizat în numărul trecut al acestei reviste, **când** se convoacă consiliul comunal, prin articolul de față vom continua să examinăm de **c i n e și c u m** se convoacă consiliul comunal.

În această privință, art. 63, al. 1 din Legea Administrativă, se spune **c i n e convoacă consiliul comunal**, precizând clar, că „consiliul comunal se convoacă de Primar sau ajutorul său împuternicit” — adică de Ajutorul de Primar.

Dar chiar dacă nu ar fi fost acest text categoric, totuși, această atribuțiune era lămurită suficient și prin art. 61 din Legea Administrativă, care, vorbind de atribuțiunile Primarului, dupăce prin al. 1 al acestui articol se spune că: „**Primarul este președintele consiliului comunal**”, la punctul „c” al aceluiaș articol se specifică următoarele: „**Primarul întocmește ordinea de zi, convoacă și prezidează ședințele consiliului și ale delegației**”.

Deci Primarul este singurul în drept a convoca consiliul comunal, — această atribuțiune putând fi îndeplinită și de Ajutorul de Primar, însă această numai dacă are împuternicire din partea Primarului, care, conform art. 61, punctul „s” din Legea Administrativă, această împuternicire nu poate fi decât scrisă, — iar nu verbală.

Dacă analizăm istoricul acestei dispozițiuni în legile administrative anterioare, constatăm că după „Legea pentru organizarea comunelor rurale” din 1908, — consiliul comunal se convoca singur la epocile fixate pentru sesiunile ordinare, iar extraordinar, Primarul singur era în drept să convoace consiliul, — conform art. 26 din acea lege, — ședințele consiliului putând totuși a fi prezidate, deschise și închise, în lipsa Primarului, de către Ajutorul de Primar, sau în lipsa acestuia, de cel mai în vârstă din consilierii prezenți, conform art. 27 al acestei legi, iar potrivit art. 75 al aceleiași legi, „în caz de absență, demisiune, suspendare, revocare și orice altă împiedecare a Primarului, el este înlocuit în funcțiunile sale de Ajutorul de Primar, sau în lipsa și a lui, de un consilier desemnat de consiliu” — ceea ce, se pare că era o înlocuire de drept, automată, fără nici-o decizie, deoarece un text în acest sens nu există, — pe când în Legea Administrativă actu-

ală, se cere neapărat ca Ajutorul de Primar să fie împuternicit scris.

Mergând mai departe, în „Legea pentru unificarea administrativă” din 1925, nici nu găsim funcțiunea de Ajutor de Primar, astfel că după art. 36 și 60 al acestei legi „Primarul convoacă consiliul comunal și prezidează ședințele”, iar potrivit art. 61 al aceleiași legi „Primarul, în caz de absență, este înlocuit în funcțiunile sale de un membru al delegației permanente, desemnat de el, iar dacă această desemnare nu s'a făcut, el era înlocuit de drept prin cel mai în vârstă dintre membrii delegației permanente”, tot fără vre-o împuternicire scrisă, ca în legea actuală.

Ceva similar era și în „Legea pentru organizarea administrației locale” din 1929, căci, prin art. 31 al acestei legi, consiliul comunal putea fi convocat de Primar sau eventual de delegația consiliului comunal, iar dacă Primarul omitea să convoace consiliul comunal — conform art. 89 al acestei legi — acesta se întrunea de drept la datele fixate îndată după constituire; — deci și sub această lege consiliul se întrunea automat în fiecare lună, la o dată mai dinainte fixată, — dacă eventual mai înainte de acea dată n'ar fi fost convocat de Primar.

După actuala Lege Administrativă însă, Primarul este singurul în drept să convoace consiliul comunal, — acesta neputându-se întruni niciodată fără convocarea Primarului sau ajutorului său împuternicit — scris — adică Ajutorul de Primar, — chiar în cazul când consiliul trebuie să se întrunească puțin odată pe lună, — iar pentru această abateră sau neglijență, Primarul neputând fi pedepsit disciplinar, adică suspendat sau revocat, deoarece în acest caz el nu se face vinovat de „abateri grave” dela îndatorirea sa, în sensul art. 165 din Legea Administrativă, ca să i-se poată aplica vreuna din pedepsele disciplinare prevăzute de art. 163—165 ale acestei legi.

Cum se convoacă Consiliul Comunal. Potrivit art. 63 al. 3 „Convocarea se face prin invitașium scrise, adresate consilierilor la domiciliul lor” — adică personal și individual fiecărui consilier în parte; — deși legiuitorul nu o spune în acești terme-

ni categorici, însă se subînțelege intențiunea sa, deoarece legea vorbește de „invitațiuni scrise” — deci la plural; de altfel așa este și logic, deoarece în aceeaș convocare, putând fi mai multe chestiuni de cari ar urma să se ocupe consiliul, este necesar, ca fiecare consilier să primească personal câte-un exemplar de convocare, pe numele său, urmând ca până la ziua fixată pentru ședința consiliului, fiecare consilier să reflecteze din timp asupra punctelor din ordinea de zi, ce se va discuta în ședința consiliului.

Examinând însă art. 25 și 26 din „Legea pentru organizarea comunelor rurale”, din 1908, se pare că după această lege convocarea se făcea colectiv pentru toți consilierii, deoarece legiuitorul de atunci nu vorbește de „convocări”, ci numai de „convocare”, zicându-se: „convocarea se va face”, sau „convocarea va conține”, etc. deci, nearatându-se cum trebuie să se facă convocarea, se înțelege că în acel timp convocarea nu se făcea individual — ci colectiv, adică o convocare pentru toți consilierii, semnând toți una și aceeaș dovadă colectivă, iar nu pentru fiecare consilier câte o convocare, — cum foarte clar reiese atât din art. 63 al. 2 din legea Administrativă actuală, cât și din art. 32 al. 1 din „Legea pentru organizarea administrației locale” din 1929, și tot așa de clar și din art. 36 din „Legea pentru unificarea administrativă” din 1925.

În conformitate însă cu art. 63 al. 2 din Legea Administrativă actuală, **„Convocarea va cuprinde data, (adică anul, luna, ziua) ora și ordinea de zi a ședinței; ea se va face cu cel puțin 3 zile libere înainte de ziua fixată”** — sau 5 zile pline, dacă se numără ziua în care se face convocarea și ziua când are loc ședința consiliului.

Intrucât însă legiuitorul nu face nici-o distincțiune relativ la zilele în cari s’ar putea convoca consiliul, ceea ce înseamnă că prin argument „a contrario” se deduce că este valabilă ținerea ședințelor și în zilele de Duminici sau sărbători, mai ales, că, de obicei, în comunele rurale, acesta este și timpul cel mai potrivit și chiar uzitat pentru ținerea ședințelor — în zilele de sărbătoare, — pe când „Legea pentru organizarea comunelor rurale” din 1908, prin art. 26 al. 3, această posibilitate era chiar recomandată și menționată expres de legiuitorul de atunci, arătând precis, că: „convocările se vor face pe cât posibil în zilele de Duminici sau sărbători, astfel că uzul fiind deja înființat încă din 1908, și cum legiuitorul actual nu spune nimic în acest sens, urmează că el a înțeles să aprobe ca nu consiliu comunal să funcționeze valabil, — adică să țină ședințe și să ia hotărâri valabile — chiar și în zilele de Duminici, sau sărbători. — mai ales că în comunele rurale, numai în acest zile consilierii se pot întruni pentru discutarea diferitelor chestiuni, — deci, rămânând stabi-

lit, că nu consiliu comunal se poate întruni în ședință și în zilele de Duminici sau sărbători, — hotărârile lor luate în aceste ședințe fiind tot așa de perfect valabile ca și cele luate în celelalte zile lucrătoare.

O importanță covârșitoare are însă și faptul, că legiuitorul actual a prevăzut expres ca în convocare să se treacă dată exactă — anul, luna, ziua și o r a, când urmează a avea loc ședința consiliului comunal — tocmai pentru a nu înlesni și încuraja ținerea ședințelor în mod secret, ci numai la o dată mai dinainte fixată și bine precizată pentru toată lumea, — mai ales, că pentru public și în special pentru cei interesați, această măsură este bine intenționată și binevenită, colaborându-se cu altă dispoziție salutară din art. 64 din Legea Administrativă și anume, că „ședințele nu pot avea loc decât în localul Primăriei și sunt publice”.

Este delă sine înțeles că, ședințele nu pot fi fixate decât ziua, în orele programului obișnuit, și nu între ore, afară din programul obișnuit al serviciului, cum ar fi de exemplu noaptea, fiindcă asemenea ședințe nu ar putea fi publice, neputând astfel îndeplini a doua condițiune impusă de legiuitor — de a fi publice.

În această privință, atât legiuitorul din 1908, cât și cel din 1925 și 1929, nu ne spune nimic de ceea ce trebuie să cuprindă convocarea — în afară bineînțeles de ordinea de zi, care este însăși scopul convocării, — adică nu precizează nimic relativ la data convocării, așa cum face Legea Administrativă din 1936, care precizează, că convocarea va cuprinde — pe lângă ordinea de zi — socul și data convocării — adică anul, luna, ziua și o r a, astfel că legiuitorul actual și din acest punct de vedere a dat dovadă de o completă înțelegere a problemei, legiferând-o până în cele mai mici amănunte, — cari sunt totuși de o importanță covârșitoare.

O altă inovație a legiuitorului actual, — față de cel din 1908 și 1929, — este și aceea din art. 63 al. 4, care spune că **„ordinea de zi se va afișa la ușa sediului administrației respective și se va comunica organelor de control,** — cari, conform art. 58 și Legea Administrativă, acestea sunt — după cazuri — Pretorul, Prefectul și Ministerul de Interne.

Este iarăși delă sine înțeles că afișarea — ca și toate celelalte afișări — se constată prin dresare de Proces-Verbal de Primar și Nolar, iar comunicarea se va face organelor de control în timp util; scopul afișării este de o parte a preveni pe cei interesați de cele ce se vor discuta, spre a putea face la timp demersurile necesare, fie luând parte la ședința consiliului, fie punând la dispoziția acestuia anumite acte în legătură cu chestiunile ce-i interesează, pentru ca acesta, într-o cât mai luminoasă și perfectă cunoaștere a stărilor de fapt și de drept, să aprecieze și să hotărească în deplină cunoștință de cauză; pe de

altă parte, scopul comunicării convocării organelor de control este ca acestea să știe din timp chestiunile din ordinea de zi, pentru a aprecia dacă este sau nu cazul a uza de dreptul ce li-l dă Legea Administrativă prin art. 86 și 104 al. 2 al ei, adică de a asista și a lua parte la discuții în aceste ședințe, când se discută chestiuni de oarecare importanță și ale căror sfaturi sau îndrumări ar fi eventual necesare. —

această dispoziție din Legea Administrativă actuală, fiind identică cu cea din art. 36 și 37 din „Legea pentru organizarea administrativă” din 1925, — de unde rezultă de altfel, și completa asemănare în unele părți din actuala Lege Administrativă cu cea din anul 1925.

Nic. M. Bărbulescu, pretor.

PROFESIONALE

Apel către diplomații Școalelor de notari din Ardeal și Banat, fără posturi de notari.

Subsemnații subnotari Maxim Surulescu (Bozovici-Caraș) și Iosif Lazăr (Pețelca-Alba), văzând că deși legea administrativă, ne consideră notari, iar Ministerul de Interne nici după aproape un an nu ne-a pus în drepturile noastre prin decizii, cu ocazia cursurilor de perfecționare administrativă, fiind delegați de colegii aflat în această situație, ne-am prezentat în 5 Februarie a. c. împreună cu Dl Stancu Brădișteanu, Președintele Federației Generale a Salariaților Publici, în audiență la Dl Ministru de Interne Iuca, înmânându-i un memoriu, prin Federație, cu doleanțele noastre, ce se află în cuprinsul revistei și despre care s'a scris în ziarele din 7 și 10 Februarie a. c.

Domnul Ministru a recunoscut ca juste desideratele noastre și a promis că va declara notari stabili, pe loc, cu data promulgării legii administrative (27 Martie 1936) pe toți cei cari îndeplinesc condițiile legii, urmând să beneficiem și de avantajele cotizării la Cassa de Pensii.

Ulterior la 9 Februarie interesându-ne de situația memoriului nostru, am constatat că, nefiind constituiți într'o asociație destul de puternică, întâmpinăm pretutindeni mari greutăți, deoarece s'au obișnuit că nu pot fi mai mulți notari la o comună.

În aceste împrejurări am crezut necesar să cerem și sprijinul domnului Gh. Milencovici, Președintele Asociației Notarilor Comunali din România, care ocazional se găsea la București.

D-Sa ne-a acordat mai mult decât sprijinul solicitat cu toată că nici unul dintre subnotari nu a contribuit cu nimic, deși conform statutelor suntem membri în Asociația Notarilor, și s'a prezentat la 12

Februarie cu noi, împreună cu domnul secretar general al Asociației Romul Aron, la Domnul Ministru V. Bărcă, înaintând în cauza noastră următoarele memorii.

1. Referitor la normalizarea salariilor subnotarilor și funcționarilor administrativi rurali, care s'a publicat în No. 1 al Revistei „Administrația Română”.

2. Referitor la acordarea reducerii de 50% pe C. F. R. pentru subnotari,

3. Referitor la încadrarea notarilor absolvenți ai Școalelor de notari din anul 1914 și următorii, care au fost mobilizați în timpul războiului.

Domnul Ministru a avut toată sollicitudinea și a promis satisfacerea doleanțelor juste.

După aceea, ne-am prezentat domnului D. Ieșanu, Directorul General în Ministerul de Interne, unde am aflat că Domnul Ministru Iuca, a pus pe memoriul înaintat la 5 Februarie a. c. următoarea rezoluție: „Subnotarii din Ardeal trebuie confirmați ca notari stabili urmând a fi salariați tot de comune. Din moment ce legea i-a declarat funcționari de Stat, ei au dreptul a cere de a li se face rețineri și deci dreptul la pensie.

Domnul Director General D. Ieșanu a repetat declarația făcută la 9 Februarie, susținând că această cauză necesită timp pentru studiere, deoarece nu pot funcționa mai mulți notari la aceeași comună, rezultatul urmând a fi comunicat Asoc. Notarilor.

Pentru reușita cauzei noastre ne-am creiat obligații atât față de domnul Președinte al Federației Generale a Salariaților Publici, cât și de domnul Președinte al Asociației Notarilor, cărora ținem să le

mulțumim pe această cale pentru căldura, cu care ne-au sprijinit.

Iar pentru ca viitorul să nu ne mai găsească desbinați și dezarmați, am ajuns la concluzia că cea mai bună soluție ar fi să participăm ca membrii activi la Asociația Notarilor, plătind pe viitor regulat cotizațiile impuse de Statut, deoarece simțul prevederii ne dictează că încă nu am ajuns la complectarea punerii în posesie a drepturilor noastre.

Domnul Președinte Gh. Milencovici, convins de imperativul stabilirii unei armonii în administrație, a promis că va da dispozițiuni tuturor organizațiilor județene, să rezerve câteva locuri în comitetele de conducere, colegilor noștri, spre a-și putea apăra interesele. Apoi pe lângă că ni se vor acorda locuri în Asociația Generală, vom primi și ajutoare, spre a ne putea spune cuvântul la toate congresele notarilor.

Federația Salariaților Publici, fiind preocupată de construirea unui palat a tuturor funcționarilor la

București, după cele mai moderne norme, unde funcționarii din provincie să poată găsi un adăpost, dacă nu gratuit, dar în condiții optime, față de celelalte posibilități, a apelat la funcționari să contribuie cu leafa pe o zi, pentru realizarea acestei mărețe opere de pe urma căreia tot noi vom beneficia.

Rugăm deci pe toți colegii să colecteze pe județe aceste sume și să le trimită domnului Președinte al Federației Stancu Brădișteanu, Director General la Ministerul Cultelor.

Sperăm că la propunerile de mai sus se vor solidariza toți colegii pentru izbânda cauzei noastre.

București, la 12 Februarie 1937.

Maxim Surulescu, Iosif Lazăr.

La acest apel s'au solidarizat prin adeziunea scrisă următorii colegi cu cari la repezeală am putut lua contact și cari credem că sunt de ajuns ca să formeze avangarda solidarității spre care tindem.

TABLOU

de subnotarii cari au adresat la apelul lansat de Surulescu Maxim, Caraș și cons. pentru a se activa în viitor în Asociația G. N. C. din România.

Nr. crt.	Numele și pronumele	Localitatea		Semnătura
		Comuna	Județul	
1	Sever Stoica	Petrești	Alba	ss. Sever Stoica
2	Vasile Popiuc	Laz	"	ss. Vasile Popiuc
3	Nicolau Savu	Pianul de jos	"	ss. Nicolau Savu
4	Anton Filimon	Cut	"	ss. Anton Filimon
5	Poenariu Gheorghe	Pâncota	Arad	ss. Poenariu Gheorghe
6	Teodor Lazăr	Spinuști	Bihor	ss. Teodor Lazăr
7	Ioan Alah	Arpasel	"	ss. Ioan Alah
8	Galiș F. Lazăr	Apateul Rom.	"	ss. Galiș F. Lazăr
9	Petreleh Gheorghe	Homorog	"	ss. Petreleh Gheorghe
10	Opriș Nicolae	Simig	"	ss. Opriș Nicolae
11	Marcuș Sever	Bihariu	"	ss. Marcuș Sever
12	Bujor Drimlea	Oșorheiu	"	ss. Bujor Drimlea
13	Alexandru Holtman	Sacueni	"	ss. Alexandru Holtman
14	Iacob Ștefan	Pocola	"	ss. Iacob Ștefan
15	Știube Florian	Ceica	"	ss. Știube Florian
16	Băiean Dumitru	Samnicola	"	ss. Băiean Dumitru
17	Botlo Gheorghe	Cheresig	"	ss. Botlo Gheorghe
18	Duma Virgil	Balc	"	ss. Duma Virgil
19	Simigean Vasile	Tinca	"	ss. Simigean Vasile
20	Corveca Vasile	Babașoni	"	ss. Corveca Vasile
21	Leu I. Paul	Glerbeduc	"	ss. Leu I. Paul
22	Francisc Vaida	Tinca	"	ss. Francisc Vaida
23	Petru Frâncu	Zorlenț-Mare	Caraș	ss. Petru Frâncu
24	Adrian Popovici	Prilipeți	"	ss. Adrian Popovici
25	Cornel Micicoi	Bănia	"	ss. Cornel Micicoi
26	Petru Ciortus	Dalboșeț	"	ss. Petru Ciortus
27	Nicolae Mioc	Ciuchiciu	"	ss. Nicolae Lioc
28	Silviu Blașiu	Pojejena de Sus	"	ss. Silviu Blașiu

Nr. crt.	Numele și pronumele	Localitatea		Semnătura
		Comună	Județul	
29	Constantin Frunzăverde	Ticvanul-Mare	Caras	ss. Constantin Frunzăverde
30	Iosif B. Orza	Goruia	"	ss. Iosif B. Orza
31	Alexandru Blașiu	Berzasca	"	ss. Alexandru Blașiu
32	Martin Trina	Văliug	"	ss. Martin Trina
33	Pavel Stroca	Berliște	"	ss. Paăel Stroca
34	Jivo Cionca	Naidaș	"	ss. Jivo Cionca
35	Romul Popovici	Broșteni	"	ss. Romul Popovici
36	Iosif Lopatița	Prigor	"	ss. Iosif Lopatița
37	Lepși Teofil	Sichevița	"	ss. Lepși Teofil
38	Bumbru Dumitru	Dalboșeți	"	ss. Bumbru Dumitru
39	Popiștiu Gheorghe	Bozovici	"	ss. Popiștiu Gheorghe
40	Cornel Căzan	Câlnic	"	ss. Cornel Căzan
41	Balmes Adam	Lupac	"	ss. Balmes Adam
42	Szántó Francisc	Bocea-Montană	"	ss. Szántó Francisc
43	Rugaci Ion	"	Severin	ss. Rugaci Ion
44	Ovidiu Gligor	Boldur	"	ss. Ovidiu Gligor
45	Aladar Becsek	Zăguzeni	"	ss. Aladar Becsek
46	Vlăduceanu Samuil	Plușova	"	ss. Vlăduceanu Samuil
47	Mihail Regep	Cenadul-Mare	Timiș-Torontal	ss. Mihail Regep
48	Vicențiu Imbroane	Deta	"	ss. Vicențiu Imbroane
49	Haner Ioan	Iecia-Mare	"	ss. Haner Ioan
50	Hausinger Ioan	Șaravale	"	ss. Hausinger Ioan
51	Francisc Kutschall	Șandra	"	ss. Francisc Kutschall
52	Petru Dürbeck	Giarmata	"	ss. Petru Dürbeck
53	Adalbert Gemeni	Fibiș	"	ss. Adalbert Gemeni
54	Nicolae Eichert	Sânandrei	"	ss. Nicolae Eichert
55	Suciu Ioan	Secușigiu	"	ss. Suciu Ioan
56	Coloman Grassel	Liebling	"	ss. Coloman Grassel
57	Anghel Gheorghe	Jimboalia	"	ss. Anghel Gheorghe
58	Pauan Petru	Beregseul-Mare	"	ss. Pauan Petru
59	Octavian Cocioba	Iosifaleu	"	ss. Octavian Cocioba
60	Petru Secoșan	Foeni	"	ss. Petru Secoșan
61	Mezin Eremie	Mașloc	"	ss. Mezin Eremie
72	Ilie Octavian	Ficățari	"	ss. Ilie Octavian
63	Aurel Mureșan	Felnac	"	ss. Aurel Mureșan
64	Divan M. Nicolae	Ictar	"	ss. Divan M. Nicolae
65	Nicolae Ciucu	Plaulresi	"	ss. Nicolae Ciucu
66	Henrizy Mihail	Lenauheim	"	ss. Henritzy Mihail
67	Meiscorf Ioan	Giarmata	"	ss. Meiscorf Ioan
68	Volleman Ioan	Sânpetru-nou	"	ss. Volleman Ioan
69	Missits Nicolae	Cheglevici	"	ss. Missits Nicolae
70	Reich Ioan	Gottlob	"	ss. Reich Ioan
71	Eichert Francisc	Periam	"	ss. Eichert Francisc
72	Mițariu Mihaiu	Grabați	"	ss. Mițariu Mihaiu
73	Cristea Gropșean	Bulgăruș	"	ss. Christea Gropșeanu
74	Minda Ioan	Ghiroda-nouă	"	ss. Minda Ioan
75	Oana Olimpiu	Becicherecul-mic	"	ss. Oana Olimpiu
76	Blajină Petru	Freidorf	"	ss. Blăjină Peru
77	Bot Ioan	Beba-veche	"	ss. Bot Ioan
78	Petru Niculiță	Sânpetru German	"	ss. Petru Niculiță
79	Cosar Dionisie	Cheglevici	"	ss. Cosar Dionisie

aibă loc în sala Consiliului județean al Prefecturii, Dl Prefect aprobând cu toată buna voință.

Domnia-sa cere colegilor a se solidariza, arătând rolul important al Notarului.

Dl Marin Nițipir, notarul comunei Caraula, a luat cuvântul, arătând rolul important al Notarului în viața satului în legătură cu ceilalți factori de contribuție la înălțarea vieții rurale, din punct de vedere administrativ, cultural, social și moral.

Dl G. Dinu, notarul al comunei Hunia, vorbește despre necesitatea imperioasă de a se înființa această asociație și arată că Notarii Doljeni, datoresc toată recunoștința Dlui Prefect al județului, care a înțeles dorințele.

Dl Traian Stanciu, notarul comunei Balta-Verde, asigură organele superioare de tot devotamentul și roagă pe colegi să dea concurs neprecupețit, în aplicarea legilor, rugându-i să aibă toată încrederea în asociație.

După această se păsește la citirea statutului al Asociației Generale al Notarilor Comunali din România, de către Dl Hristea Manea, care este unic pe țară, adunarea prin aclamații declară că îl adoptă într'un totul.

Cu asentimentul adunării se fixează, că fiecare membru al asociației, să plătească pentru cotizație câte 20 lei pe lună, iar taxa de înscriere va fi de lei 30 pentru totdeauna.

Procedându-se la alegerea Consiliului de Administrație, se declară aleși pe D-nii :

Hristea Manea, notar la comuna Almăj.

Ioan Constantinescu, notar la comuna Carcea

Marin Preduca, notar la com. Cotofeni-Dos.

Marin Nițipir, notar la com. Caraula.

Traian Stanciu, notar la com. Balta-Verde.

Gh. Dumitreț, notar la com. Barza.

Gh. Răduică, notar la com. Bistreț.

P. Mirescu, notar la com. Sălcuța.

B. Liuba, Secretar Plasa Filiași.

Rafail Angelescu, notar com. Mălăești.

Ion Branzan, notar com. Colenți.

Comisiunea de cenzori D-nii : I. Negulescu, notar la comuna Călărași, M. Pițigoi, notar la comuna Panaghia și Ion Ionescu, notae la comuna Filiași.

Cenzori supleanți : Ștefan Bicică-Marșani, Ion Ionescu-Filiași și Marin Burtănescu-Sinicu de sus.

Secretar : Marin Barcă-Sărbătoarea.

Casier : Ion Mitrea-Braloștița.

După aceasta consiliul fiind ales, se procedează la alegerea Președintelui și a celor doi Vicepreședinți, tot sub Președenția Dlui Ion Constantinescu, ca președinte de vârstă.

Consiliu în unanimitate și în asentimentul întregii adunări declară ales ca Președinte pe Dl Hristea Manea, iar că Vicepreședinți pe D-nii: Ion Constantinescu și Marin Preduca.

Se declară aleși Președinte de onoare Dl Alex. B. Iliescu, iar ca Vicepreședinte de onoare Dl Subprefect C. Barzeanu. Deasemeni se declară aleși ca membrii de onoare D-nii : Gh. Hodoroabă, secretar general, St. Cristescu, Șeful Serv. Ad-tive, Ion Marinescu, Ion Ștefănescu, Șefi de biurou și Dl A. Demetrescu, Șef. Serv. Financiar, precum și toți D-nii Pretori ai plășilor din județul Dolj.

În încheiere ia cuvântul Dl Hristea Manea, președintele asociației, mulțumind consiliului pentru cinstea ce i s'a făcut de a fi ales, și asigură că va depune toată puterea de muncă, pentru ca împreună cu consiliu să aducă prosperitate asociației notarilor Doljeni.

S'a expediat telegrame Majestății Sale Regelui Carol II, Dlui Ministru de Interne și Dlui Președinte al Asoc. Notarilor Comunali din România.

Stabilitatea și încadrarea.

Notarul, după considerațiunile juridice ale D-lui Dr. E. Botiș, (1), face parte dintr'o categorie — nou creiată — de funcționari publici **mai mult decât stabili**, intermedeără între stabili și inamovibili, căci el deși este declarat numai de stabil beneficiază de toate consecințele inamovibilității, întrucât el poate fi transferat numai la cererea sa sau disciplinar, iar funcționarul stabil poate fi transferat și contra voinței sale.

(1) V. „Adm. Rom.” 1936, p. 283 și urm.

După cum se știe, declararea stabilității notarilor comunali, acordată în conformitate cu actuala lege ad-tiva, fost publicată în M. Of. Nr. 293-297/936, care pot servi de un anuar nominal și general

Am întocmit o situație numerică pe județe, rezumată într'o statistică pe provincii, care este o oglindă a stabilității, constituind astfel un document prețios pentru istoricul mișcării Corpului Notarial, punându-se în evidență condițiunile de studii pe care notarii le îndeplinesc.

Astfel :

1) 126 notari titrați, au fost declarați stabili conform art. 130, al. 2 din lege.

2) 544 notari au fost declarați stabili, în condițiunile art. 132 al. a, având studii dela 4 clase secundare în sus, între cari : absolvenți de liceu, normală, seminarii, bacalaureați și studenți.

3) 181 notari au fost declarați stabili, în cond. art. 132 al. b, fiind absolvenți ai școalelor comerciale, de agricultură, sau profesionale.

4) 16 notari au fost declarați în cond. art. 132 al. c, fiind Diplomați în științe ad-tive și Licențiați în științe de stat.

5) 1350 notari au fost declarați stabili în cond. art. 132 al. d, fiind absolvenți ai Școalelor de notari.

6) 352 notari au fost declarați stabili conform art. 132 al. e, ca foști subofițeri.

7) 444 notari au fost declarați stabili conform art. 132, al. f, având cel puțin 10 ani neîntreruși.

8) 8 notari au fost declarați stabili conform art. 132, al. g, fiind invalizi de război.

9) 1495 notari au fost declarați stabili conf. art. 132, al. h, ca foști definitivi la promulgarea legii.

10) 182 notari au fost declarați stabili conform art. 132, al. a-h, care îndeplinesc mai multe condițiuni, dintre aceștia: 85 notari îndeplinesc condițiunea al. a; 3 notari îndeplinesc condițiunea al. c, și 122 notari îndeplinesc condițiunea al. d.

Este de notat, că dintre notarii arătați la punctele 7 și 9 de mai sus, sunt circa 300 diplomați ai școalelor de notari.

În această statistică nu se cuprinde notarii nestabili, noi numiți și cei onorifici sau proveniți din subnotari și plătiți din bugetele comunilor, cari

Deasemeni, din lipsă de date nu sunt trecute județele : **Neamț, Dorohoi și Turda**, iar jud. **Dâm. vița**, este incomplet. După un calcul făcut, aceste județe ar avea aproximativ 200 notari, dintre care : 10 titrați, 50 diplomați ai școalelor de notari, și restul îndeplinind diferite condițiuni a al. a-h, art. 132 din lege. Aceștia nu schimbă situația în procente din statistică, având același coeficient proporțional.

Din cele expuse, rezultă că din toți notarii stabili, 3% sunt titrați și 97% netitrați, dintre care : 1) 1350 diplomați ai școalelor de notari în condițiunile al. d, 122 notari îndeplinind cond. al. d, înscriși la a-h și vre-o 300 notari îndeplinind cond. al. d, au fost trecuți la aliniatele f și h, așa ca în total sunt 1772 dipl. ai școal. de notari; 2) 544 notari în cond. al. a, plus 85 notari înscriși la al. a-h dintre cei care îndeplinesc mai multe condițiuni și vre-o 300 încadrați în cond. al. f și h, în total 929 notari, aceștia nefiind diplomați ai școalelor de notari, și 3) 20 notari stabili având Științe ad-tive sau Științe de Stat, îndeplinind condițiunile al. e.

După cum se constată, cei 200 notari care au urmat cursurile la Minister, nu sunt încă toți declarați stabili, din care cauză numărul titraților stabili este redus. Dintre aceștia unii sunt încadrați Pretori, iar majoritatea au delegație de Sretor sau Secretar de plasă, al căror situație nu s'a clarificat și deci n'au fost încă declarați stabili, până în prezent, după cum și Secretarii de plasă, deși au delegație de a îndeplini funcțiunea de notar (cei cari nu îndeplinesc cond. art. 127 L. A.), nu au fost declarați toți ca stabili în aceasta calitate.

Accasta statistică dovedește că Corpul notarial este selecționat și se selecționează în mod progresiv; aproape 75% având studii dela 4 cl. secundare în sus, majoritatea fiind : titrați, diplomați ai școalelor de notari, diplomați în Științe ad-tive, licențiați în Științe de Stat, etc.

Paralel cu stabilitatea, pe notarul comună îl preocupă foarte mult **încadrarea**; văzând că titrații noi numiți sunt încadrați deadreptul ca șefi de biuro clasa II, și chiar unii notari stabili diplomați ai școalelor de notari au fost încadrați recent ca șefi de biuro cl. II, iar alții care nu îndeplinesc condițiunile al. c și d al art. 132 din lege, au fost încadrați ca subșefi de biuro cl. II și impiegați cl. II.

Este imperios necesar a se face încadrarea notarilor, aceea a Pretorilor fiind terminată.

În bugetul exercițiului 1936/1937 au fost prevăzute următoarele posturi :

315 posturi, cu gradul de șef de biuro cl. II, retribuite cu un salariu de 3750 lei lunar.

600 posturi, cu gradul de subșef de biuro cl. II, retribuite cu un salariu de 2850 lei lunar.

500 posturi, cu gradul de impiecat cl. II, retribuite cu un salariu de 2650 lei lunar.

250 posturi, cu gradul de impiecat clasa II, retribuite cu un salariu de 2450 lei lunar.

71 posturi, cu gradul de impiecat stagiar retribuite cu un salariu de 2100 lei lunar.

3800 posturi, cu gradul de impiecat stagiar retribuite cu un salariu de 1900 lei lunar.

Toate aceste salarii se ridică la o alocație anuală de 139.024.200 lei.

Dacă se face încadrarea, **car- trebuie să fie un fapt împlinit fără întârziere** și dacă se respecta asigurarea făcută din partea Dlui Ministru de Interne D. Inca, că vom fi încadrați nu ca simpli impiegați, căci este absurd să mai existe impiecatul stagiar, atunci când aproape toți sunt stabili, afară de 200-300 noi numiți, care nu au stagiul legal de 2 ani ; cerem că Asociația Generală să solicite imediate încadrare. Este de dorit ca această încadrare să se facă în modul următor :

1) Să fie încadrați ca **șefi de biuro**; notarii titrați și notarii stabili, diplomați în științe ad-tive, cei licențiați în științe de stat și diplomații ai școalelor

de notari, aceștia din urma — afară de titați — dacă au 10 ani neîntrerupți.

2) Să fie încadrați ca **subșefi de birou**; notarii stabili, care sunt diplomați în științe ad-tive, științe de stat și școli de notari, dar nu au 10 ani neîntrerupți.

3) Să fie încadrați ca **subșefi de birou cl. II**, toți notarii stabili care îndeplinesc una din condițiunile dela al. a, b, f, art. 132 din lege, dacă au 10 ani neîntrerupți.

4) Să fie încadrați ca **impiegați cl. I**, cei care îndeplinesc una din condițiunile al. a, b, f, însă nu au 10 ani neîntrerupți.

5) Să fie încadrați ca **impiegați elasa II**, toți ceilalți notari stabili care nu îndeplinesc condițiunile arătate la punctele 1-4, de mai sus.

Făcând calcule, în categoria dela p. 1 sunt 1000 notari; cat. 2 sunt 918 notari; cat. 3 sunt 800 notari;

cat. 4 sunt 600 notari, și în categoria 5 sunt 1580 notari.

Fiind modești și marginindu-ne la actualele salarii corespunzătoare gradelor, pentru plată salariilor notarilor încadrați, bugetul necesită 160,365,600 lei, adică un plus față de salariile actuale de 21,341.400 lei. Calculul s'a făcut bruto, socotindu-se și salarul celor 200 notari din județele omise din situație.

De sigur că bugetul va mai necesita o rezervă de 10% pentru numirile noi.

Aceasta suma nu este de loc exagerata și constituie un drept legal, deaceia merită să fie introdusa în bugetul pe exercițiul 1937/1938, sau se acorde sporul cuvenit prin deschidere de credite.

Vlad Mătișef, notar.

SITUAȚIA

Notarilor comunali, declarați stabili în conformitate cu Legea Administrativă din 1936.

Nr. curent	Județul	In condițiile art. 130 al. 2	In condițiunile art. 132 litera										Total g-ral	Obser-vațiuni
			a	b	c	d	e	f	g	h	Mai multe cond a-h	Total		
1	Tecuci	—	8	1	2	7	1	12	—	9	—	40	40	Moldova lipsește ju- dețele Do- rohoi și Neamț
2	Tutova	—	8	4	—	10	2	—	1	36	—	61	61	
3	Putna	1	13	3	—	14	1	21	1	24	—	77	78	
4	Baia	—	4	4	—	4	11	11	1	—	—	35	35	
5	Botoșani	—	7	1	—	12	12	6	—	6	—	44	44	
6	Vaslui	—	4	6	—	7	4	11	—	22	—	54	54	
7	Iași	3	2	2	—	4	2	1	—	25	—	36	39	
8	Fălciu	—	1	4	—	6	3	2	—	17	—	33	33	
9	Roman	—	3	—	—	10	6	17	—	6	—	42	42	
10	Bacău	3	5	1	—	24	19	18	—	3	—	70	73	
11	Covurlui	2	7	6	1	8	7	2	—	16	—	47	49	
12	Ilfov	5	2	1	—	—	6	26	—	42	30	107	112	Muntenia
13	Muscel	—	6	7	—	23	14	15	—	5	—	70	70	
14	R. Sărat	—	18	3	—	10	7	28	—	9	—	75	75	
15	Prahova	3	20	14	1	13	26	5	—	69	—	148	151	
16	Teleorman	1	14	5	5	23	5	8	—	67	1	128	129	
17	Olt	—	11	4	—	19	15	1	—	24	—	74	74	
18	Brăila	—	6	1	—	13	9	19	—	27	—	75	75	
19	Dâmbovița	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3	3	
20	Vlașca	2	8	1	—	12	1	—	—	117	1	140	142	
21	Argeș	—	8	3	—	33	6	19	—	44	—	113	113	
22	Ialomița	—	25	4	—	24	8	24	—	24	—	109	109	
23	Buzău	—	14	—	—	19	13	—	1	68	—	115	115	
24	Gorj	—	6	—	—	33	—	16	1	54	—	110	110	Oltenia
25	Dolj	—	14	18	—	56	62	—	1	3	—	154	154	
26	Vâlcea	—	9	12	—	8	18	17	—	36	—	100	100	
27	Mehedinți	1	18	6	—	60	—	50	—	24	—	158	159	
28	Romanați	—	17	8	—	11	7	—	—	53	1	97	97	
29	Lapuşna	1	33	6	—	3	1	10	—	8	—	61	62	Basarabia
30	Hotin	2	9	2	—	1	5	2	—	24	—	43	45	
31	Cahul	2	7	—	—	—	4	1	—	6	30	48	2	
32	Tighina	2	29	4	—	—	17	14	—	2	—	66	68	
33	Cetatea-Albă	—	36	3	1	1	14	14	—	8	—	77	77	
34	Soroca	1	11	—	1	2	3	3	—	30	—	50	51	
35	Ismail	3	12	—	—	3	8	1	—	25	—	49	52	
36	Orhei	1	37	6	—	1	2	14	1	2	—	63	64	
37	Bălți	1	4	1	1	—	1	1	—	49	—	57	58	
38	Constanța	—	16	4	2	5	1	18	—	37	—	83	83	Dobrugea
39	Caliacra	—	8	1	—	1	—	—	—	21	—	31	31	
40	Durostor	2	15	—	—	5	11	8	—	21	—	60	62	
41	Tulcea	1	9	1	—	9	—	8	—	25	—	52	53	
42	Cernăuți	5	19	—	—	—	—	—	—	17	—	36	41	Bucovina
43	Câmpulung	3	3	1	—	—	6	—	—	9	—	19	22	
44	Rădăuți	2	16	2	—	1	2	13	—	2	—	36	38	
45	Storoiineț	3	7	—	—	—	—	—	—	19	—	26	29	
46	Suceava	3	9	3	—	—	9	2	1	—	—	24	27	

Nr. curent	Județul	In condițiunile art. 130 al. 2	In condițiunile art. 132 litera									Total g-ral	Observațiuni		
			a	b	c	d	e	f	g	h	Mai multe cond. a-h			Total	
47	Trei-Scaune . . .	6	1	—	1	45	—	—	—	—	—	47	53	Transilvania lipsește jud. Turda	
48	Odorhei	4	—	—	—	21	—	—	—	—	—	21	25		
49	Sibiu	2	—	—	—	68	—	—	—	—	—	68	70		
50	Făgăraș	—	—	—	—	9	—	—	—	35	—	44	44		
51	Târnava-Mică . . .	1	—	—	—	2	—	—	—	50	—	52	53		
52	Ciuc	4	—	—	—	—	—	—	—	—	40	40	44		
53	Someș	—	—	—	—	49	—	—	—	3	—	52	52		
54	Alba	1	1	—	—	60	—	—	—	—	—	61	62		
55	Târnava-Mare . . .	5	—	—	—	68	—	—	—	—	—	68	73		
56	Hunedoara	4	—	—	—	72	—	2	—	2	—	76	80		
57	Năsăud	—	—	—	—	—	—	—	—	1	42	43	43		
58	Cluj	—	—	—	—	58	—	—	—	—	—	58	58		
59	Mureș	4	1	—	—	70	—	—	—	—	—	71	75		
60	Brașov	2	—	—	—	—	—	—	—	—	36	36	38		
61	Caraș	2	—	—	—	48	—	—	—	—	—	48	50		Banat
62	Timiș-Torontal . . .	10	—	—	—	5	—	—	—	145	—	150	160		
63	Severin	3	—	—	—	55	—	—	—	—	—	55	58		
64	Maramureș	3	—	28	1	—	—	—	—	—	—	29	32		Maramureș
65	Satu-Mare	10	—	—	—	46	—	—	—	—	1	47	57	Crișana	
66	Sălaj	8	2	—	—	74	—	—	—	—	—	76	84		
67	Bihor	4	—	—	—	11	—	3	—	124	—	138	142		
68	Arad	—	1	—	—	94	—	1	—	—	—	96	96		
Total		126	544	181	16	1350	352	444	8	1495	182	4572	4698		

VLAD MATIȘEF, notar.

STATISTICA

Stabilității Notarilor comunali din România, pe provincii, acordate în conformitate cu
Legea activă din 1936, Mon. Of. Nr. 293-297/1936-

Nr. curent	Provincia	In condițiunile art. 130 al. 2	In condițiunile art. 132 litera									Total g-ral	Stabilitate in %	
			a	b	c	d	e	f	g	h	Mai multe cond. a-h			Total
1	Moldova	9	62	32	3	106	68	101	3	164	—	539	548	12
2	Muntenia	11	132	43	6	189	113	145	1	496	32	1157	1168	25
3	Oltenia	1	64	44	—	168	87	83	2	170	1	619	620	13
4	Basarabia	13	178	22	3	11	55	60	1	154	30	514	527	11
5	Dobrogea	3	48	6	2	20	12	34	—	104	—	226	229	5
6	Bucovina	16	54	6	—	1	17	15	1	47	—	141	157	3
7	Transilvania	33	3	—	1	522	—	2	—	91	118	737	770	16
8	Banat	15	—	—	—	108	—	—	—	145	—	253	268	6
9	Maramureș	3	—	28	1	—	—	—	—	—	—	29	32	1
10	Crișana	22	3	—	—	225	—	4	—	124	1	357	379	8
Total		126	544	181	16	1350	352	444	8	1495	182	4572	4698	100
In %		2,7	11,6	3,8	0,3	28,7	7,5	9,5	0,2	31,8	3,9	97,3	100	

VLAD MATIȘEF, notar.

Doleanțele Notarilor Comunali din V. Regat.

Asociația Notarilor din județul Mușcel a întocmit următorul memoriu care va fi supus Adunării Generale a filialei Mușcel din 13 Martie 1937 și va fi înaintat D-lui Președinte al Asociației Generale a Notarilor Comunali din România spre a fi susținut față de autoritățile competente:

1) A se face încadrarea notarilor comunali în gradul de șef de birou clasa II-a sau cel puțin subșef de birou clasa I-a și a li-se atribui salariul gradului de încadrare.

Acest desiderat just și drept urmează a fi satisfăcut și pus în aplicare odată cu bugetul anului 1937/38 ce intră în vigoare la data de 1 Aprilie 1937, cei aproape 4000 de notari comunali, salariați cu un salariu de 1667 Lei lunar, aflându-se într'o adevărată stare de mizerie, neavându-și asigurată aici existența zilnică. Spre pildă, un notar în pragul pensionării cu patru copii în viață și doi părinți pe care-i întreține, primește o leafă de Lei 1897.— lunar, dintre care Lei 1667 salariu, și restul sporul familiar pentru cei patru copii. Dacă facem socoteală, punându-i la regimul rației de hrană a unui ostaș în termen, adică 11 Lei pe zi, rezultă următoarea operație aritmetică : $30 \text{ de zile} \times 11 \text{ Lei} = 330 \times 6 = 1980$. Lei ce reprezintă hrana tuturor membrilor familiei notarului cu șase membrii. Prin urmare notarul în chestiune nu poate acoperi din salariu ce primește nici măcar cheltuelile cu hrană cea mai modestă, fiind pus în situația de a fi nevoit a-și greva o parte din salariul lunei următoare. De unde va mai lua bietul notar sumele necesare, înbrăcămintei sale și a membrilor familiei ce are însărcina sa ?

Ostașul își are asigurată existența zilnică înbrăcămintea și locuința, armata notarilor comunali rămâne însă neînbrăcată și flămândă.

Tratamentul de ameliorare a situației Corpului Notarial prin încadrare și salarizare urmează a fi aplicat tuturor notarilor comunali, iar nu numai la

o parte dintre ei, nefăcându-se distincțiune, așa cum s'a făcut prin deciziunile Ministerului de Interne apărute în Monitorul Oficial No. 38 din 16 Februarie 1937, și altele anterioare.

2) A se reveni asupra ordinelor date anterior și a se dispune înscrierea din Oficiu și în mod obligatoriu în bugetele comunelor indemnizația de locuință și transport cuvenită notarilor comunali din V. Regat și Basarabia de cel puțin 2000.— Lei lunar, indiferent de mărimea bugetului comunei respective, reducându-se în acest scop alocațiile personalului nestabil și temporar.

3) A se fixa și aproba tariful lucrărilor particulare spre a nu se mai proceda după bunul plac al fiecărui particular și spre a pune capăt odată pentru totdeauna părerei greșite cu nutrește o mare parte dintre locuitori că notarul este la dispoziția lor de a redacta și scrie orice fel de convențiuni ce voese a încheia între dânșii.

4) A se întocmi și spune spre votare Corpurilor Legiuitoare proiectul de lege relativ la modificarea legii avocaților publicată în M. O. No. 78/1936, în sensul că notarii comunali să poată redacta actele sub semnătura privată, înființându-se pe lângă fiecare birou notarial câte un registru de transcripțiuni și apoi să fie trimise actele subsemnătură privată Tribunalului respectiv spre transcriere în registrul respectiv.

5) A se propune modificarea Legii pentru înființarea Casei de Economie, împrumut, ajutor și pensuni a funcționarilor dependenți de Ministerul de Interne, publicată în M. O. No. 95/1936 din 22 Aprilie 1935, în sensul ca notarilor comunelor rurale să li se poată aproba împrumuturi ipotecare pentru cumpărări de terenuri, construcțiuni de locuință și în general pentru mărirea patrimoniului lor.

Const. Roșu, notar.

Încadrarea notarilor absolvenți ai Școlilor de notari mobilizați în 1914.

Memoriul Asociației Generale a Notarilor Comunali din România.

Președintele Asociației noastre a prezentat Dlui Ministru următorul memoriu înregistrat la Ministerul de Interne No. 1210/1937 din 9 Februarie crt.

Asociația Generală a Notarilor Comunali din România.

No. 69/1937.

PRIVEȘTE: Incadrarea notarilor absolvenți ai școalelor de notari din anul 1914 și următorii, cari erau mobilizați.

DOMNULE MINISTRU,

Unii dintre foștii luptători, notari diplomați, cari pe câmpul de luptă și-au făcut datoria față de patrie, nu se mai poate să rămână în inferioritate față de acei, colegi ai lor, cari nu au fost mobilizați, cari au putut acasă la vetrele lor, în liniște să-și creeze situații, momentan invidiate de foștii luptători mobilizați.

Surmenați fizicește aceștia, unii cu studiile întrerupte, după 6-7 ani de serviciu militar, după demobilizare au grăbit să-și continue serviciul în administrația comunală, ca notari comunali, luând greaua sarcină de organizare a comunelor, atunci, când alte locuri de comandă le erau oferite. Au urmat un ideal de a începe dela comună, cariera administrativă, în speranța, că se va face dreptate și egalitate și pentru dânșii.

O rază de lumină și de bucurie au avut prin anul 1929, când la 16 Iulie 1929, s'a votat de Senat art. unic de lege, pentru modificarea art. 224 din legea învățământului primar, referitor la încadrarea corpului didactic primar, din teritoriile unite, — și care art. unic de lege la 27 Iulie 1929 a fost adoptat cu unanimitate de Adunarea Deputaților și care la 5 August 1929 a fost promulgat și prin care foștilor absolvenți ai școalelor normale, deci unei categorii din foștii luptători, li s'au legiferat drepturile la încadrări, gradații și pensuni, după cum urmează: „Normaliștii absolvenți din 1914 și anii următorii, cari au fost mobilizați, vor fi încadrați, socotindu-li-se timpul pentru încadrare, gradație și pensune, dela data când aveau dreptul, să fie numiți în învățământ”.

În speranța, că și celorlalte categorii din foștii luptători li se vor recunoaște aceleași drepturi, prin urmare și nouă notarilor comunali, am așteptat, am suferit.

Așteptarea lor a fost zadarnică, nu s'a făcut nimica pentru ei, momentul oportun a sosit acum, când trebuie, să li-se facă dreptate.

Este inadmisibil, ca unora să li se recunoască în întregime anii de războiu ca efectiv serviți în funcții publice, (cum sunt învățătorii și cei rămași în armată), iar celorlalți nimica.

În războiu toți s'au jertfit, deci toți trebuie să aibe drepturile egale și tratament uniform.

Ce durere este, să vezi pe modeștii notari comunali salarizați cu 1900—3750 Lei lunar, iar pe alții cu aceeași pregătire să-i găsești în funcții înalte, ca pretori, subprefecți, șefi, controlori financiari, inspectori generali ai siguranței Statului, administratori financiari, inspectori generali pe la Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale, etc., primind în plus și un salariu mai potrivit.

În urma carora, în interesul dreptății și echității rugăm că în noul statut al funcționarilor publici, să se cuprindă încă următoarele :

1. Notarii absolvenți ai Școalei de notari din anul 1914 și anii următorii, cari au fost mobilizați, să fie încadrați, socotindu-li-se timpul pentru încadrare, gradație și pensune, dela data când aveau dreptul a fi numiți ca notari comunali, sau în alte funcțiuni publice.

2. Tuturor funcționarilor publici să li-se compate anii serioși în război, ca ani serviți în funcțianj public.

În speranță, că prezenta noastră cerere, pentru foștii luptători va primi satisfacția de mult așteptată, căci la un eventual războiu aceștia, nu vor precupeți nimica în aducerea jertfei supreme pentru iubita noastră țară România pe veci unită.

Primiți Vă rugăm, Domnule Ministru, deosebita noastră stimă și considerațiune, pe cari vi-le păstrăm.

Boeșa-Montană, 20 Ianuarie 1937.

Președinte :

Secretar general :

GH. MILENCOVICI.

R. ARON.

Reținerea abonamentului revistei.

Prezidiul Asociației Generale a Notarilor Comunali din România, a intervenit la toate prefecturile din țară cu privire la abonarea revistei „Administrația Română” de către primăriile din țară cu următoarea adresă :

Asociația Generală a Notarilor Comunali din
România.

No. 110/1937.

PRIVEȘTE : Reținerea abonamentului revistei „Administrația Română” pe 1937 Lei 300, din salariile notarilor.

DOMNULE PREFECT,

Ministerul de Interne prin ord. No. 29776 din 6 Octombrie 1936, a binevoit a recomanda tuturor primărilor comunale din țară, abonarea revistei „Administrația Română”, a cărei abonament este de Lei 300 pe an.

În adunarea generală A. G. N. C. R. ținută la 8-9 Ianuarie a. c. în București, sa decis, ca abonamentul revistei A. R. pe 1937 să fie reținut din salariul fieștecărui notar, pe care-l are de primit în luna Aprilie, în contul primăriei comunale respective, la care prestează serviciu.

Cu onoare Vă rugăm domnule Prefect, să binevoți a proceda în sensul celor solicitate mai sus, cu aceia, că abonamentele încurse, să se trimită la adresa casierului central al Asociației: Ioan Hajdeu, notar, Cociuba-Mare, p. Tinca, jud. Bihor, împreună cu un borderou, care va cuprinde localitatea, suma și anul pentru care s'a reținut abonamentul. Casierul nostru a fost îndrumat, că în schimb să trimită la adresa Prefecturii, aparte pe seama fieștecărei primării recepsele cuvenite tăiate dela cotor.

Bocșa-Montană, 30 Ianuarie 1937.

Președinte :
GH. MILENCOVICI.

Secretar general :
R. ARON.

Această intervenție a fost adusă la cunoștință spre știre și conformare tuturor președinților filialelor din Țară cu următoarea circulară :

Asociația Generală a Notarilor Comunali din
România.

No. 110/2/1937.

PRIVEȘTE : Reținerea abonamentului revistei „Administrația Română” pe anul 1937 Lei 300, din salariile notarilor.

Domniei-Sale Domnului
Președintele Asociației Generale a Notarilor
Comunali din România, — Filiala

Cu onoare Vă aducem la cunoștință, spre știre și conformare, că din partea noastră, s'a trimis adresa de mai jos, Prefecturii județene:

„Ministerul de Interne prin ord. No. 29776, din 6 Octombrie 1936, a binevoit a recomanda tuturor primărilor comunale din țară, abonarea revistei „Administrația Română”, a cărei abonament este de Lei 300 pe an.

În adunarea generală A. G. N. C. R. ținută la 8-9 Ianuarie a. c. în București, sa decis, ca abonamentul revistei „A. R.” pe 1937 să fie reținut din salariul fieștecărui notar, pe care-l are de primit în luna Aprilie, în contul primăriei comunale respective la care prestează serviciu.

Cu onoare Vă rugăm domnule Prefect, să binevoți a proceda în sensul celor solicitate mai sus, cu aceia că abonamentele încurse, să se trimită la adresa casierului central al Asociației, Ioan Hajdeu, notar, Cociuba-Mare, p. Tinca, jud. Bihor, împreună cu un borderou, care va cuprinde localitatea, suma și anul pentru care s'a reținut abonamentul. Casierul nostru a fost îndrumat, că în schimb să trimită la adresa Prefecturii, aparte pe seama fieștecărei primării recepsele cuvenite tăiate dela cotor”.

București, 30 Ianuarie 1937.

Președinte :
GH. MILENCOVICI.

Secretar general :
R. ARON.

Impunerea impozitului proporțional și succesoral pe baza certificatelor comunale de prețuire.

— Memoriul Asociației Generale a Notarilor Comunali din România. — Avizul favorabil al Ministerului de Interne. —

Asociația Generală a Notarilor Comunali din România a înaintat Ministerului de Finanțe următorul memoriu :

165/1936.

Boeșa-Montană, la 26 Oct. 1936.
(Jud. Caraș)

PRIVEȘTE : Impunerea impozitelor proporționale și succesorale pe baza certificatelor comunale de prețuire.

DOMNULE MINISTRU,

Asociația Generală a Notarilor Comunali din România cu reședința în comuna rurală Boeșa-Montană (Jud. Caraș), în conformitate cu dispozițiunile art. 53 și 54 din Legea Timbrului pe acte și fapt juridice, în interesul Statului și al Fiscului, avem onoarea a depune prezentul

M E M O R I U

cu rugămintea să binevoiți. Domnule Ministru, a dispune ca, **impozitul proporțional pe tranzacțiuni de vânzare și cumpărare** prevăzut la art. 53 din legea timbrului, **precum și impozitul pe succesiuni** prevăzut la art. 54 din aceeași lege să se impună în sarcina celor interesați pe baza certificatelor comunale de prețuire, întocmite după unele cercetări la fața locului prin interogarea eventual a vecinilor imobilului înstrăinat sau moștenit.

Motivele noastre sunt :

A. In formă :

Art. 53 din legea timbrului pe acte și fapte juridice în ceea ce privește **tranzacțiunile de vânzare și cumpărare imperative** dispun că, impozitul proporțional se va impune după prețul prevăzut în actul de vânzare și cumpărare, dar nici într'un caz nu va fi inferior cotei de venit impozabil înmulțit cu 10 în orașe și înmulțit cu 8 în comunele rurale.

Art. de lege XVI. din 1894 și Regulamentul său de aplicare în vigoare chiar și astăzi în Ardeal și Banat, dispune că, inventarele succesorale, precum și cererile pentru eliberarea certificatelor de moștenire (vezi paragrafele 99 și 100 din această lege), vor fi ajustate cu certificate comunale de prețuire, prin

cari se vor prevedea chiar prețurile de circulație din localitate spre a se înfrusta Statul în ce privește drepturile sale la aceste impozite indirecte.

B. In fond :

Asociația Generală a Notarilor Comunali din România, din comunicatul membrilor săi, notari în funcțiune, reprezentanți ai puterii centrale în comunele rurale constată însă că, prin nerespectarea întocmai a dispozițiilor enumerate la punctul A. de mai sus, **fraudele și înfrustările Statului se întind pe tot cuprinsul țării pe o scură enormă**, cauzând Statului și fiscului pagube enorme, ce se urcă, anual, la câteva miliarde pentru că :

1. **In ceea ce privește actele de tranzacțiuni de vânzare și cumpărare** de o parte prețul stipulat în aceste acte în nici un caz nu este superior sumei venitului impozabil prevăzut în roluri înmulțit cu 10 în comunele urbane (orașe) și venitului impozabil înmulțit cu 8 în comunele rurale. Aceste putem afirma cu toată răspunderea noastră că se face cu rea credință părților contractante, precum și prin demagogia ce se extinde în tot cuprinsul țării în această direcție, nu este mai superior decât venitul impozabil înmulțit cu 10 sau 8, ceea ce face pro cad. pământ maximum de lei 4000.— **pro jug. cad. sau pogon**, deși prețurile unui jug. cad. de pământ variază, după regiuni de la 10.000 până la 50.000 lei, în urma căroră se poate constata că, Statul se înfrustează numai la 1 singur jugăr cad., pământ de la 1000 până la 3000 lei și așa mai departe.

Cauza acestor daune făcute Statului incontestabil este că organele executive, în speță percepțiile de Căție impun aceste impozite indirecte fără a solicita părților interesate certificatele comunale de prețuire, prin urmare fără a face un control eficace și mai mult din ignoranță față de fisc și probabil că din aceste înfrustări chiar și ei beneficiază materialmente.

2. **In ceea ce privește impozitul pe succesiuni**, nici în această materie nu este situații mai favorabilă, ci putem afirma că, prețurile stabilite unilateral de părțile interesate, fără nici un control și fără certificate comunale de prețuire, sunt cu mult mai inferioare prețurilor de vânzare-cumpărare, în aceste cazuri fiscul suferă pagube și mai enorme.

luând în considerațiune că, succesiunile până la valoarea de lei 100.000.— sunt scutite de impozitul proporțional.

Astfel fiind acest mare rău nu se va putea ameliora decât prin măsuri imperative, riguroase și executabile întocmai luând în considerațiune că, Statul ca atare numai cu mari greutate poate încasa impozitele directe în deosebi dela igricultorii țărani dela sate.

Urmare acestora rugăm Excelența Voastră să binevoiți a dispune conform petiției prezentului memoriu.

Primiți vă rugăm, Domnule Ministru, asigurarea distinselor noastre stime și considerațiuni, ce vă păstrăm.

Președinte, Secretar general,
(ss) GH. MILENCOVICI. (ss) R. ARON.

La acest memoriu Ministerul de Interne a dat următorul aviz favorabil :

INFORMAȚIUNI

Președintele Asociației noastre, proclamat ca membru de onoare a Asociației Generale a Secretarilor de Plasă din România.

Dl Gh. Milencovici, a primit următoarea adresă:
Asociația Generală a Secretarilor de Plasă din România.

Sediul în București, str. Brezoianu 29.
(Federația Funcționarilor)
No. 42.

Lipova, la 4 Martie 1937.

IUBITE PRIETENE,

Statutul Asociației Secretarilor de Plasă, din România, prin art. 11, zice : „Pentru prestigiul moral al Asociației, adunarea generală, respective congresul, va putea alege președinți și membrii de onoare, dintre persoane cari s'au distins în luptele profesionale ale funcționarilor publici”.

Ori, Comitetul Asociației ns, și-a adus bine aminte de inlima prietenie și sincera colaborare, atunci când în parlamentul țării noastre, noi, conducătorii acestor două asociații, au luptat cot la cot, pentru a ne însuși cât mai multe, juste și drepte doleanțe, prin votarea legii administrative.

Ținând seama și de faptul că, în calitate de președinte al „Asociației Generale a Notarilor Comunali din România”, sunteți un militant permanent al ne-

ROMÂNIA.

MINISTERUL INTERNELOR
DIRECȚIUNEA ADMINISTRAȚIEI DE STAT

Domnului Ministru de Finanțe,

02419 P. 19 Feb. 1937.

Avem onoare a vă înainta aci alăturat în original, memoriu Nr. 165/936, al Asociației Generale a Notarilor Comunali din România cu sediul provizoriu în comuna Boeșa-Montană, județul Caraș, prin care această asociație propune ca evaluirea impozitului proporțional pe tranzacțiuni de vânzări cumpărări precum și impozitul pe succesiuni să se facă pe baze de certificate comunale de prețuire, rugându-vă să binevoiți a cunoaște că acest Minister avizează favorabil asupra propunerii făcute prin acest memoriu.

MINISTRU, (ss) V. BĂRCĂ.

DIRECTOR, (ss) D. IESANU.

voilor funcționării ce reprezentați, sacrificând liniștea sufletească și familiară, numai și numai pentru a înlătura mizeria materială și chiar morală, a colegilor tăi.

Pentru ce, cu deosebită plăcere, țin să Vă fac cunoscut că, în congresul nostru ținut la București, în zilele de 27, 28 și 29 Iulie 1936, ați fost ales, cu unanimitate de voturi, membru de Onoare al Asociației Generale a Secretarilor de Plasă, din România.

Aducându-Vă aceasta la cunoștință, primiți Iubite Prietene, sincerile mele sentimente de afecțiune și devotament.

Președinte : Secretar general :
(ss) V. DRĂGAN. (ss) N. I. IONESCU.

Ședința Adunării generale a Asociației Funcționarilor Comunali Rurali din Județul Someș.

Duminecă 7 Martie 1937, s'a ținut în sala de Ședințe a Prefecturii Județului Someș, ședința adunării generale a funcționarilor comunali rurali din acest județ.

Ședința a fost deschisă la ora 11 a. m. de către Președintele Asociației, d. Augustin Alberth, care printr'o inimoasă cuvântare arată activitatea comitetului și activitatea depusă de dsa, dela constituirea Asociației și până azi.

Arată, că a întocmit trei proiecte de regulamente : unul privitor la organizarea și funcționarea ser-

viciilor comunale, unul referitor la înființarea unui fond județean de pensionare pentru funcționarii comunali rurali, iar al treilea referitor la salarizarea funcționarilor comunali rurali, întocmite toate după stricta prevedere legală.

Adunarea generală cu vie satisfacție ia la cunoștință opera în curs de realizare pentru funcționarii comunali rurali și manifestează furtunos pentru președinte și comitet.

D. Ioan Vereș-Iclod, secretarul general al Asociației, citește sumarul ședinței precedente care se verifică și aprobă fără nici o modificare.

D. Andrei Buda în numele comisiei de cenzori, citește raportul acestei comisii, arătând că fondurile Asociației se manipulează legal și cu considerare la aplicarea principiului economiei în toate direcțiile.

D. Iacob Brehariu casierul Asociației, dă raportul asupra situației generale a casei, care se prezintă în condițiuni mulțumitoare, toți membrii contribuind cu obolul lor la prosperarea Asociației.

Se votează apoi bugetul asociației pe anul financiar 1937/1938, venitele fiind stabilite la suma de Lei 26.776.— iar cheltuielile la suma de Lei 22.000.— rezultând un excedent bugetar de Lei 4776.—

Se votează apoi, proiectele de regulamente referitoare la organizarea și funcționarea serviciilor comunale, înființarea unui fond județean de pensionare pentru funcționarii comunali rurali, și cel referitor la salarizarea funcționarilor comunali rurali, cu memoriu la fiecare proiect, alegându-se o comisie care să prezinte regulamentele și memoriile la d. Prefect de Someș.

Având în vedere că în conformitate cu Statutele, în fiecare an adunarea generală ordinară alege un nou comitet, dl. Augustin Alberth președintele Asociației, prezintă demisia întregului comitet, propunând o nouă alegere.

Adunarea generală, prin vii aclamații realege vechiul comitet, cu excepția comisiei de cenzori, care fiind descompletată prin trecerea titularilor în cadrele altor servicii, se alege o nouă comisie după cum urmează: Cenzori titulari: Balint Ioan impiecat la Circumscripția Iclod, Leb Iosif impiecat la Circumscripția Reteag, Filip Iacob impiecat la Circumscripția Ocna-Dejului; Cenzori supleanți: Muntean Alexandru impiecat în Mica și Găvrilaș Ioan impiecat în Branștea.

În marea însuflețire, adunarea generală modifică statutele, în sensul ca pe viitor, mandatul comitetului să fie de trei ani.

Președintele Augustin Alberth, mulțumește adunării generale pentru încrederea acordată și comitetului, declarând că-și va jertfi tot timpul disponibil, pentru realizarea dezideratelor funcționarilor comunali rurali.

La sfârșitul ședinței, adunarea generală a funcționarilor comunali, a votat următoarea.

M o ț i u n e :

Asociația Funcționarilor Comunali Rurali din Județul Someș, întrunită în adunare generală în Dej la 7 Martie 1937, la Prefectura Județului Someș, cu respect solicită :

1. Incadrarea funcționarilor comunali rurali în Statutul Funcționarilor Publici.

2. Acordarea stabilității, dreptul la înaintări pe loc și gradații, iar pe viitor numirea acestora să fie făcută de Prefectul Județului.

3. Să se acorde funcționarilor comunali rurali o salarizare din care să-și poată susține existența lor și familiilor în mod onorabil.

4. Să se legifereze și pentru funcționarii comunali rurali, dreptul de a fi primiți membrii ai Casei generale de pensuni.

5. Să se acorde funcționarilor comunali dreptul de a beneficia de carnet de călătorie cu reducere de 50% pe C. F. R.

6. Suprimarea tuturor subvențiilor din bugetele comunelor, cari azi grevează bugetele și din care cauză, salariile funcționarilor comunali rurali sunt extrem de reduse.

7. Funcționarii comunali rurali să fie titrați la fel cu funcționarii Statului, egali în grad, studii și vechime.

Numai după ce aceste deziderate vor fi satisfăcute, funcționarii comunali vor putea cu adevărat să-și înfigă adânc plugul în brazda ogorului administrativ al comunelor rurale, spre binele individului și comune lor pe care le slujesc.

Luni la 8 Martie 1937, la ora 10 a. m. delegația funcționarilor comunali rurali din județul Someș, compusă din Dni: Augustin Alberth președinte, Rusu Corneliu, Buda Andrei și Pop Ioan membrii, au prezentat Prefecturii Someș, cele 3 regulamente și memoriile Asociației, în urmărirea ridicării nivelului profesional, moral și cultural al funcționarilor comunali rurali și obținerea unei salarizări care să asigure existența onorabilă a acestui corp de funcționari.

Delegația a fost primită cu simpatie de către Dl Subprefect Dr. Benedict Socaciu — președintele de onoare al Asociației — și de Dl Alexandru Gherghel, Șeful Serviciului financiar al Județului Someș, cari au promis delegației că vor adopta cele trei regulamente propuse și vor contribui la ridicarea nivelului profesional, moral, cultural și material al funcționarilor comunali rurali din jud. Someș.

A. Enea.

DI Președinte Gleorghe Milencovici a primit următoarea telegramă din partea Asociației Notarilor Comunali din județul Dolj: Telegramă D-ului Președinte al Societății Generale a Notarilor Comunali din România, Bocșa-Montană, Caraș. — Notarii Doljeni asociați în filiala județeană Vă exprimă întregul lor devotament pentru desăvârșirea Operei începute de DVS. Președinte: Hristea Manea.

DELEGAȚIA SUBNOTARILOR LA D. MINISTRU V. BĂRCĂ.

Subnotarii sunt singura categorie de funcționari publici, cari deși bacalaureați și diplomați ai școalelor de notari, nu se bucură de toate drepturile acordate de statutul funcționarilor publici. Cu toată că unii dintre ei, au peste 10 ani vechime în administrație, totuși nu au reducere pe C. F. R., nu au dreptul să cotizeze la Casa de pensii, nu au salarii uniforme, ci sunt lăsați la discreția consiliilor comunale, care în cele mai multe cazuri le fixează remunerații derizorii.

D. Gheorghe Milencovici, președintele Asociației Generale a Notarilor Comunali din România și D. Romul Aron, secretar general, s'au prezentat în ziua de 12 Februarie în audiență la Dl ministru V. Bărcă, împreună cu o delegație de subnotari compusă din d-nii: Surulescu Maxim, Lazăr Iosif, Cornel Micicoi, Anghel Gheorghe, Ciocloada Octavian, Lazăr Teodor, Tărău Niculae, Blașu Silviu, Ciortus Petru și Bujor Drimba, reprezentând mai multe județe din Ardeal și Banat.

Delegația a înaintat un memoriu referitor la normalizarea salariilor subnotarilor precum și a tuturor funcționarilor administrativi rurali.

S'a cerut să se intervină la ministerul lucrărilor publice și comunicațiilor spre a se acorda reduceri pe C. F. R. și subnotarilor, cari prin efectul legii administrative art. 132 se consideră notari stabili.

S'a cerut încadrarea notarilor absolvenți ai școlilor de notari din anul 1914 și următorii, cari erau mobilizați, spre a li se recunoaște anii de războiu ca efectiv serviți în funcții publice, întocmai ca învățătorilor prin legea din 5 August 1929.

D. Ministru V. Bărcă a avut toată solitudinea și a promis satisfacerea doleanțelor juste formulate prin memoriile prezentate.

După aceea delegația prezentându-se la d. Eșanu director general, a aflat spre satisfacerea întregului corp al subnotarilor din țară, că d. ministru Iuca a dispus în legătura cu memoriul înaintat prin Federația generală a salariaților publici, că subnotarii din Ardeal trebuie confirmați ca notari stabili, urmând a fi salariați tot de comune și din moment ce legea i-a declarat funcționari de stat, ei au dreptul

la cere de a li se face rețineri și deci dreptul la pensie. (Universul, Curentul, Țara Noastră, Dimineața din 14. 2. 1937).

FUNCȚIONARI PUBLICI ȘI PROIECTUL DE STATUT AL GUVERNULUI.

Lămuririle d-lui Stancu Brădișteanu, președintele Federației generale a salariaților publici.

În legătură cu declarațiile d-lui Aurelian Benteoiu, subsecretar de stat la ministerul justiției, făcute reprezentanților presei și publicate în ziare, d. Stancu Brădișteanu, președintele Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici, ne trimite spre publicate următoarele lămuriri:

Proiectul de statut al funcționarilor publici a fost întocmit de o comisiune sub președinția d-lui subsecretar de stat A. Benteoiu, fără consultarea asociațiilor de funcționari publici. Actualul statut a fost întocmit de Vintilă Brătianu în anul 1923 cu colaborarea reprezentantului autorizat al organizației funcționărești de atunci.

Chiar subsemnatul am fost acel reprezentant și multe din propunerile mele au fost acceptate și introduse în proiectul de statut al guvernului de atunci.

D. Benteoiu susține, că proiectul d-sale a fost apreciat elogios de Federația generală a salariaților publici, însă Federația face prea multe obiecțiuni contra proiectului guvernului.

Desigur, Federația și conducerea ei păstrează în toate chestiunile și acțiunile o perfectă obiectivitate și îmi papre rău, că d. subsecretar de stat Benteoiu s'a lăsat răpit de un spirit polemic.

În lămurirea, tipărită în proiectul de statut, întocmit de Federație și aprobat de congresul general al funcționarilor publici, ținut la București în zilele de 25 și 26 Octombrie 1936, se spune precis: „Ne facem o plăcută datorie, mulțumind d-lui subsecretar de stat Aurelian Benteoiu pentru modificările bune aduse statutului în vigoare”.

Prin urmare, este vorba numai de modificările bune, dar nu și de cele care nu sunt bune.

În memoriul, pe care l-am înaintat d-lui Benteoiu și d-lui ministru Iuca, am arătat pe larg lacunele proiectului d-lui Benteoiu și am cerut, ca statutul să fie completat cu dezideratele Federației, care s'au adoptat și de „Frontul unic” al asociațiilor profesionale de funcționari publici, în care intră absolut toate categoriile de funcționari publici, inclusiv corpul didactic de toate gradele, corpul prețesc, corpul C. F. R. și corpul P. T. T.

D subsecretar de stat Benteoiu se face că nu știe ce este acest „Front unic”, deși d-sa a avut mai întrevederi cu acest „Front unic”.

Greșala fundamentală a proiectului de statut, pregătit sub președinția d-lui subsecretar de stat, este că nu a urmat sistemul statutului actual, care are o parte generală, aplicabilă tuturor categoriilor defuncționari publici și în care se recolvă toate chestiunile de ordin general (drepturile și datoriile funcționarilor, asociațiile profesionale, etc.) și o parte specială, care privește numai pe funcționarii administrativi.

D. Benteoiu scoate din proiectul d-sale de statut toate celelalte categorii de funcționari publici, lăsând în el numai funcționarii publici administrativi.

Toate asociațiile funcționarilor publici, care alcătuiesc „Frontul unic”, au cerut să se mențină partea generală a statutului, pentru toate categoriile de funcționari publici, iar în această parte generală să se prevadă în special două dispozițiuni:

1) dreptul asociațiilor profesionale de a intenta acțiuni în contenciosul administrativ pentru anularea numirilor, înaintărilor, încadrărilor și transferărilor ilegale și

2) rezolvarea salarizării tuturor funcționarilor publici pe baza unei tabele normative, așa cum s'a făcut pentru funcționarii C. F. R. prin statutul respectiv.

Prima chestiune, pe care d. Benteoiu o consideră anticonstituțională și chiar subversivă, este deja legiferată și anume prin dispozițiile art. 7 din legea cadrului disponibil. Asociațiile nu cer decât menținerea acestei dispozițiuni.

Dacă ea se va admite în statut, va fi o frână efectivă pentru înlăturarea ilegalităților pe viitor.

Funcționarii singurateci nu pot să reacționeze contra ilegalităților și nedreptăților, pentru că se tem de șefii autorităților și nici nu au fondurile necesare pentru susținerea proceselor.

Se știe de toată lumea, că statutul actual ar fi dat roade foarte bune, dacă ar fi fost sincer aplicat. Din nenorocire, șefii de autorități au făcut atâtea ilegalități și nedreptăți, încât este în interesul superior al statului, ca atari ilegalități să fie împiedicate pe viitor.

Intrebarea este deci: cum un drept legiferat pentru asociații, devine deodată neconstituțional?

Cu privire la rezolvarea salarizării prin statut, lucrul este deja legiferat pentru C.F.R.-iști prin statutul respectiv, încă din anul 1933.

Și atunci, se pune iarăși întrebarea: cum un lucru legiferat pentru o categorie numeroasă de funcționari publici, devine „imposibil și ridicol” în statutul întocmit de Federație?

Toată lumea știe și actualul raportor al bugetului general arată, negru pe alb, haosul, nedreptățile și absurditățile actualei salarizări.

Oare nu știe și d. subsecretar de stat Benteoiu, că salariile pentru acelaș grad și clasă variază dela

o autoritate la altă și chiar în sânul aceleiași autorități? Oare nu știe d-sa, că astăzi avem salarii, nu numai sub 2000 lei lunar, dar chiar și sub 1000 și chiar și sub 500 lei lunar?

Și atunci, nu înțeleg conducătorii statului nostru, că este strict, necesar, să se asigure un minimum de existență și celei mai modeste funcțiuni publice, așa cum s'a făcut pentru funcțiunile dela C. F. R.?

Socolim că a venit vremea, să se pună capăt aces-te situațiuni intolerabile și chiar periculoase existenței statului, întrucât ea dstruge sănătatea fizică și morală a marelui majorității a funcționarilor publici, adică a acelor cetățeni, cari conduc în mod permanent mecanismul statului.

Tabela de salarizare, propusă de Federație, este mult mai puțin costisitoare, decât cea legiferată la C. F. R. și decât suma pe care o reprezintă cele trei curbe de sacrificiu, aplicate salariilor și care au fost declarate de guverne ca ceva temporar.

De altfel, îmbunătățirea salariilor s'ar putea face și treptat, însă cu asigurarea minimumului de existență.

D. subsecretar de stat Benteoiu a recunoscut, că lucrările d-sale privitor la armonizarea salariilor sunt empirice și că sistemul propus de Federație e mult mai bun și a cerut „Frontului unic”, ca să încadreze toate funcțiunile publice existente în tabela normativă de salarizare a Federației.

„Frontul unic” împreună cu Federația a făcut această încadrare, însă a hotărît să nu se dea lucrările d-lui subsecretar de Stat Benteoiu, întrucât d-sa nu a binevoit să țină seamă de dezideratele acestor asociații, în cece privește statutul.

Nu voi examina toate defectele proiectului de statut al d-lui Benteoiu. Țin să subliniez numai câteva.

Intre pedepsele prevăzute de statutul d-lui subsecretar de stat Benteoiu este și: „retrogradarea în gradul sau clasa imediat inferioară” (art. 77 devenit art. 76).

Pentru prima dată se inserează într'un proiect de statut o atare dispoziție absurdă.

Aceasta însemnează, că un general ar putea să fie pedepsit cu retrogradarea la gradul de colonel, sau ca un maior să fie retrogradat la gradul de căpitan.

Art. 26 din statutul d-lui Benteoiu prevede, că funcționarii nu pot critica organizarea și funcționarea serviciilor publice, decât prin reviste de specialitate, iar în art. 79, devenit 78, se prevede pedepsirea unor atari critici.

Dacă s'ar admite aceste texte, s'ar crea un scut pentru apărarea tuturor abuzurilor celor mari și n'ar mai fi posibilă perfecționarea serviciilor publice.

Desigur, dacă cineva ar critica nedrept și calomnios, se pot lua măsuri disciplinare contra sa.

Să nu se mire deci d. subsecretar de stat Benteoiu, dacă asociațiile reacționează și vor reacționa pe căi legale, contra aceste dispoziții, care nu cadrează cu anul 1937.

Toate dispozițiile din proiectul de statut al Federației sunt mult mai bune, decât cele prevăzute în proiectul de statut al d-lui Benteoiu. Statutul d-sale nu garantează suficient nici stabilitatea funcționarilor.

Vorbind de delegația dată unui funcționar pe timp nedeterminat, art. 58 spune textual: Delegația „pe timp nedeterminat încetează prin revocarea delegației sau la cererea funcționarului și aprobarea șefului autorității”.

Cu alte cuvinte, dacă șeful de autoritate nu vrea să aprobe, delegația merge la infinit și stabilitatea funcționarului devine o ficțiune.

Însăși comisiunea de legislație civilă a văzut gravitatea acestei dispoziții și a modificat textul în sensul că, în orice caz, delegația „expiră de drept la cea mai apropiată dată legală prevăzută de lege pentru transferări și avansări”.

Statutul d-lui Benteoiu lasă să înflorească și mai departe cumului, contra căruia Federația a fost întotdeauna, cerând, ca nimeni să nu aibă decât o singură funcțiune și un singur salariu.

În ceea ce privește instanțele de disciplină, d. Benteoiu afirmă, că Federația cere, pentru prima dată, prin proiectul de statut, înființarea unui al treilea grad de jurisdicție, probabil ca să nu fie de acord cu proiectul d-sale de statut.

Toată lumea însă știe, că Federația a cerut întotdeauna două instanțe de fond și una de recurs, iar în moțiunea congresului general ținut la București în zilele de 6, 7 și 8 Decembrie 1935, se spune textual, la dezideratele generale pentru modificarea statutului, litera f: „Să se creeze instanțe de apel și recurs pentru judecata disciplinară a funcționarilor, așa cum există în prezent pentru personalul C. F. R.”

Proiectul d-lui Benteoiu prevede o instanță de fond și una de recurs, ceea ce este prea puțin acum, când funcționarul nu se mai poate adresa contenciosului în chestiuni disciplinare.

D. subsecretar de stat Benteoiu se scandalizează apoi, că sunt prea mulți funcționari publici în țira românească, ca și cum acești funcționari n-ar fi fost numiți de guvernele, care au fost la cârma țării. Federația a cerut întotdeauna, ca funcționarii publici să fie cât mai puțini, să muncească cât mai mult și să fie salarizați omenește.

În ceea ce privește afirmațiunea d-lui subsecretar de stat, că organizațiile de funcționari voese să uzurpe prerogativa guvernului în chestiunea inițiativei legilor, d-sa se înșală complet. Aceste organizații și-au exprimat dezideratele lor în chestie de

statut și salarizare, iar guvernul are desigur dreptul să țină sau să nu țină seama de ele.

Noi știm însă, că mai sunt și alte foruri superioare d-lui subsecretar de stat Benteoiu, care vor hotări, în mod definitiv, asupra chestiunilor ridicate de organizațiile profesionale ale funcționarilor publici.

Scopul asociațiilor funcționărești a fost ca să-și spună punctul de vedere, pentru a obține un statut cât mai bun, atât pentru interesele profesionale ale funcționarilor, cât și pentru interesele superioare ale statului nostru.

PROIECTUL DE STATUT AL FUNCȚIONARILOR PUBLICI.

Asociația juridică studențească „Constantin D. Sescu”, de sub președinția de onoare a d-lui prof. C. Stoicescu, rectorul universității din București, a început ciclul său anual de conferințe publice la fundația „Dalles”.

Conferința inaugurală a fost ținută de d. **Ion V. Gruia**, conferențiar de drept public la universitatea din București și membru în consiliul de disciplină al baroului Ilfov. D-sa a vorbit despre „**Noul proiect de statut al funcționarilor publici**”, făcând o obiectivă și severă critică proiectului depus pe birourile Adunării deputaților.

D-sa a semnalat, în prim rând, lipsa înțelegerii poziției funcțiunii publice în statul român, din partea autorului-expunerii de motive. După care a examinat regimul numirilor, cari urmează să se facă pe bază de concurs, alcătuiindu-se tablouri de numire, numirile neputându-se face decât în ordinea tabloului.

Conferențiarul analizează apoi regimul înaintărilor pentru cari, după o succesivă și multiplă apreciere, se întocmește tabloul de înaintări care este obligatoriu. Dacă înaintarea nu se face în ordinea tabloului, funcționarul public poate să-și valorifice dreptul în justiție. Dar funcționarul public nu are nici o posibilitate de a controla și de a anula arbitrarul administrativ în ceea ce privește alcătuirea tabloului de înaintări.

Legiuitorul organizează transferarea la cerere în locurile vacante, dar nu se prevede în proiect obligativitatea publicării locurilor vacante. Legiuitorul creează delegația pe timp nelimitat, care echivalează cu suprimarea stabilității. Se institue apoi licențierea din serviciu, pe baza a două notări defavorabile de către comisiunea de numiri. Această echivalează cu suprimarea stabilității.

După ce a analizat regimul disciplinar, așa cum este organizat prin proiect, conferențiarul a terminat arătând că, dacă în mărturia subiectivă a proiectului,

autorul lui a vrut să facă un pas mai departe, rezultatele însă nu sunt conforme cu intențiunile prealabil mărturisite.

Adunarea generală a notarilor din jud. Cluj.

În sala festivă a prefecturii județului s'a ținut la adunarea generală a Asociației notarilor din jud. Cluj.

Ședința a fost deschisă de d. Ignat Morariu, președintele Asociației, care a arătat că în această adunare urmează să se aducă hotărâri în legătură cu încadrarea notarilor, stabilirea gradațiilor și repartizarea diferenței de salariu.

În continuare, a arătat că în vederea îmbunătățirii situației notarilor s'a înaintat un memoriu ministrului de interne, în care au fost expuse toate doleanțele lor cu privire la aceste chestiuni.

Deasemenea s'a mai înaintat un memoriu ministrului, în vederea înființării la Cluj, a unui subcentru de pregătire tehnică profesională pentru funcționarii administrativi.

D. Beghecanu a arătat cum ar urma să se întocmească tabloul în legătură cu diferențele de salariu, ale notarilor.

S'a votat apoi o moțiune în sensul celor discutate, ce va fi înaintată forurilor în drept.

S'au trimis telegrame M. S. Regelui d-lui prim ministru Gh. Tătărescu și dr. Eugen Dunca, prefectul județului.

(„Universul” din 14. III. 1937.)

Funcționarii publici sunt contra statutului guvernului Ședința de la Federația generală a salariaților publici

Consiliul Federației generale a asociațiilor profesionale de salariați publici s'a întrunit Joi în 4 Martie 1937 în ședință extraordinară, la care au luat parte reprezentanții tuturor organizațiilor componente.

D. președinte Stancu Brădișteanu a adus la cunoștința consiliului, că s'a depus la Cameră, pentru discuția publică și pentru votare, proiectul de lege asupra statutului funcționarilor publici, așa cum el a fost aprobat de Comisia de legislație civilă.

D. secretar general al federației a citit raportul făcut de d. deputat Vântu asupra proiectului de lege, precum și modificările introduse în proiectul inițial de către comisia de legislație civilă.

În urma discuțiilor avute, consiliul federației, având în vedere că proiectul de statut al guvernului a fost întocmit fără consultarea asociațiilor profesionale de funcționari publici, pe vând Vintilă Brățianu a consultat asociațiile în anul 1923, când a fost legiferat statutul actual;

Având în vedere, că nu s'a ținut seamă de dezideratele funcționarilor, cuprinse în proiectul de statut, întocmit de federație, aprobat de congresul

general ținut la București în zilele de 25 și 26 Octombrie 1936 și însușit de „Frontul unic” al tuturor organizațiilor funcționărești;

Având în vedere, că proiectul guvernului nu cuprinde decât pe funcționarii administrativi, lăsând în afară de el toate celelalte categorii de funcționari publici, ceea ce este o mare inferioritate față cu statutul actual:

Având în vedere, că în loc de a se acorda dreptul asociațiilor profesionale să intenteze în justiție acțiuni pentru noulare a numirilor, înaintărilor încadrărilor ilegale, ceea ce ar fi o frână efectivă pentru oprirea pe viitor a ilegalităților, d. raportor al proiectului de lege socotește, că acest drept conferit asociațiilor, ar fi „inutil și pricuros”, ca și cum n'ar fi în interesul statului, ca ilegalitățile să dispară pe viitor;

Având în vedere că nu s'a admis dezideratul „Frontului unic”, ca salarizarea să fie rezolvată chiar prin statut, cum s'a făcut pentru funcționarii C. F. R., prin statutul respectiv, prevăzându-se minimul de existență la 2500 lei lunar și calculându-se toate celelalte salarii prin înmulțirea minimului de existență, adică a primului salariu, cu coeficienți matematici, ceea ce ar înlătura haosul, nedreptățile și absurditățile din salarizarea actuală;

Având în vedere că și celelalte dispozițiuni ale proiectului de statut al guvernului sunt departe de dezideratele funcționarilor;

Având în fine în vedere, că prin art. 26, al. 2 și prin art. 79 al. 3, se introduc în statut dispoziții in-chizitoriale, interzicându-se funcționarilor publici discutarea organizării și funcționării serviciilor publice, ceea ce ar împiedica orice propunere de mai bine în această materie;

Pentru toate aceste motive, asociațiile profesionale de funcționari publici, care compun Federația generală, consideră proiectul de lege ca inferior statutului actual și cer guvernului ca să nu fie legiferat decât numai în cazul, când ar fi modificat așa, încât el să cuprindă toate categoriile de funcționari publici și să admită dezideratele prezentate de „Frontul unic” al asociațiilor funcționarilor publici.

Consiliul a decis, ca o delegație a Federației să se prezinte de urgență d-lui prim ministru, precum și tuturor șefilor de partide, spre a le aduce la cunoștință această hotărâre.

Totodată consiliul a hotărât, ca toate lucrările, făcute de Federație și de „Frontul unic” pentru încadrarea tuturor funcționarilor publici în tabela normalivă de salarizare din statutul Federației, să nu mai fie predate d-lui subsecretar de stat Bentoiu, ci ele să fie păstrate și înaintate numai atunci, când se va ține seamă efectiv de dezideratele aprobate de congresul general al funcționarilor publici.

Funcționarii publici și legile de organizare a corpului lor

Comitetul de conducere al Uniunii generale a funcționarilor publici titrați s'a întrunit Sâmbătă în 6 Martie crt. în scopul unui schimb de păreri, asupra celor două probleme care agită actualmente corpul funcționarilor publici: Statutul și proiectul de lege pentru unificarea și simplificarea măsurilor financiare excepționale.

Au luat parte reprezentanții funcționarilor titrați din ministerele de finanțe, domenii, muncă, educațiune națională, interne și asigurări sociale.

Menținându-se pe linia discuțiilor obiective, vorbitorii au constatat că unele schimbări ce s'au adus în ultimul timp proiectului de statut al funcționarilor, i-au scăzut mult din valoarea inițială.

Astfel, cedând presiunii celor interesați, s'a recunoscut funcționarilor fără studii dreptul de a înainta până la gradul de director, dispozițiune care nu figura în proiectul inițial. S'a mers mai departe decât au cerut chiar funcționarii netitrați cari, prin Federația generală a funcționarilor publici, au prezentat un proiect în care dreptul de înaintare a celor fără studii mergea numai până la șef de serviciu.

Această dispoziție apare cu atât mai de neînțeles cu cât proiectul înființează gradații pentru funcționarii care n'ar putea fi înaintați din lipsă de studii.

În schimb, s'au menținut dispozițiuni asupra cărora Uniunea și-a îngăduit a atrage la timp atențiunea, cum ar fi dreptul exclusiv al comisiei de propuneri pentru numiri și înaintări, comisiune prezidată de un funcționar politic, de a dispune licențierea din serviciu a funcționarilor definitiv, deveniți neapți.

Aceiași situație și în ceiace privește numirea funcționarilor deadreptul în grade superioare. Este drept că proiectul încearcă să îngreuească aceste numiri, însă, în tocmai statutului actual, neexistând posibilitatea anulării actului făcut cu călcarea legii, rezultatul va fi același.

Trecând la examinarea proiectului pentru unificarea și simplificarea măsurilor financiare excepționale, se constată aceeași vitregie de tratament a funcționarilor administrativi, căci numai acestei categorii de salariați ai Statului li se aplică opreliștea înaintării în posturile devenite vacante. Se mentine deasemenca „în mod cu totul excepțional” bineînțeles, dreptul autorității de a scoate din slujbă anumite, categorii de funcționari, pe temeiul unei simple anchete administrative.

Fără de această stare de lucruri, și ca rezumat al discuțiilor urmate, Uniunea generală constată cu mâhnire că în elaborarea legilor care vor determina îndatoririle și drepturile funcționarilor

publici, lipsește acea voință de ridicare a prestigiului unor devotați slujitori ai colectivității, al căror rol este covârșitor, fiindcă ei asigură în principal, liniștea publică, opera de conducere și de guvernare intereselor generale, după cum se exprimă un document oficial.

Deaceea, fără a-și face vre-o iluzie asupra acceptării sugestiilor sale, Uniunea își exprimă părerea că ar fi mai nimerit ca starea actuală să fie menținută până se va socoti oportun a se veni cu o reformă, care să așeze administrația publică și pe aceeași treaptă cu celelalte instituțiuni care concură la existența și prosperitatea Statului.

PENSIONAREA FUNCȚIONARILOR INCORECTI.

Un senzațional proiect de lege

Președintele Consiliului de Miniștri, d. Tătărescu, pregătește personal un proiect de lege prin care ministerele de interne și justiție, culte, etc. vor avea dreptul să pensioneze funcționarii cari vor fi găsiți v'novați de anumite abateri, socotite dezerțiuni dela îndatoririle lor.

Cazurile vor fi prevăzute în noua lege, și va fi imediat aplicată.

În acest mod guvernul t'nde să provoace o epurare a cadrelor ce se vor fi dovedit influențate de politiciă și nu animate de spiritul datoriei ce le incumbă funcțiunea ocupată la stat. Asemenea legi au fost realizate în Franța, Germania și Anglia.

Inscrierile în listele de cetățenie.

Suntem întrebați zilnic, de mai mulți interesați: dacă mai este posibilă, astăzi, înscrierea în listele de naționalitate română.

Mai e posibil să se înscrie acum? — întrebă fiecare.

Răspunsul l-a dat deunăzi înalta Curte de casație s. I. (prin decizia pronunțată în procesul lui Emeric Pr. nez — publicată în repertoriul de jurisprudență ad ministrativă nr. 7/937) — și e categoric negativ.

Oricât de indiscutabile ar fi drepturile petiționarilor și oricât de absolut ar fi dreptul în sine, la beneficiul naționalității, Suprema Instanță a statornicit că e totuși iremediabil pierdut dacă n'a fost valorificat în termen, adică până la 1 Septembrie 1933.

Spre a decide astfel a fixat următoarele considerente:

„Având în vedere sentința atacată că intimatul a cerut înscrierea sa ulterioară în listele de cetățenie română a Municipiului Satu Mare.

„Că primăria respinge cererea ca tardivă, fiind introdusă după 1 Septembrie 1933, ultim termen a-

cordat de lege pentru înscrierea ulterioară în listele de cetățenie română. Intimatul făcând apel, trib. Satu Mare, prin sentința atacată cu recurs, admite această cerere și ordonă primăriei înscrierea în lista cerută.

„Pentru a da această soluțiune tribunalul motivează că întrucât intimatul la data întocmirii listelor de cetățenie din oficiu a fost absent dela domiciliu, numitul conf. art. 67 al. 2 din legea pentru dobândirea și pierderea naționalității române, avea dreptul să ceară înscrierea sa ulterioară în listă, care cerere trebuia să i se admită întrucât a dovedit prin acte oficiale că întrunește pe deplin condițiunile cerute de lege.

„Având în vedere că prin motivul de casare, invocat oral în ședința publică de astăzi, ca motiv de ordine publică, curentul susține că tribunalul a violat disp. art. 67 al. 2 din legea pentru dobândirea și pierderea naționalității române, referitoare la tardivitatea cererei de înscriere ulterioară în listele de cetățenie.

„Considerând că potrivit art. 67, al. 2, așa cum a fost modificat în 1928 și 1932, locuitorii absenți de la domiciliu având dobândită drept naționalitatea română potrivit art. 56, vor putea cere până la Septembrie 1933 primarului comunei respective înscrierea în registrul de naționalitate.

„Că din aceste dispozițiuni rezultă că una din condițiunile, căreia îi este subordonat beneficiul înscrierii ulterioare în listele de cetățenie, este și aceea a introducerii cererei de înscriere până la 1 Septembrie 1933, ultim termen acordat de lege în acest scop.

„In speță însă cererea intimatului nu întrunește această condițiune, deoarece nu a fost introdusă înăuntrul termenului de mai sus, adică până la 1 Septembrie 1933, ci abia la 14 Februarie 1935, adică după expirarea aceluia termen.

„Așa fiind, tribunalul nu a putut admite o asemenea cerere de înscriere tardivă, și nu a putut ordona primăriei înscrierea ulterioară a intimatului în listă decât numai prin violarea art. 67, al. 2 din legea pentru dobândirea și pierderea naționalității române, în vigoare.

„Prin urmare acest motiv de casare fiind întemeiat, recursul urmează a se admite, și a se casa sentința atacată cu recurs, iar în fond, nefiind necesare nouă constatări de fapt, urmează a se respinge apelul intimatului, menținându-se astfel hotărârea primăriei prin care s'a respins cererea de înscriere ulterioară în listă”.

Jurisprudență.

Drept Administrativ.

10. LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV. Refuzul autorității de a rezolva o cerere, se atacă în contencios prin o acțiune introdusă în termen de 30 zile socotit dela expirarea termenului de 30 zile calculat dela data înregistrării cererei.

Recurentul susține că numai cu violarea art. 4 din legea contenciosului administrativ și exces de putere Curtea de Apel i-a respins acțiunea ca tardivă.

Având în vedere că se constată prin decizia atacată în recurs și nu se contestă, că reclamantul a făcut cerere de mărirea salariului adresată Primăriei G. — unde numitul a servit — și înregistrată la 11 Dec. 1928, cerere care a rămas nerezolvată.

Că astfel fiind indiferent că această cerere primarul ulterior a înaintat-o Comisiunii de numiri și înaintări, cum arată recurentul — din moment ce, însă, cererea a fost adresată primarului, organ competent a se pronunța asupra mării salariului și ea nefiind rezolvată, în conformitate cu art. 4 al. 2 din legea contenciosului administrativ, acțiunea trebuia intentată, fiind vorba de un refuz al autorității de a rezolva o cerere, în termen de 30 zile, dela data expirării unui termen de alte 30 zile lăsat administrației pentru rezolvarea cererei calculat dela data înregistrării.

Că în speță cererea adresată primarului s'a înregistrat la 19 Dec. 1928, iar acțiunea reclamantului s'a introdus la 29 Ianuarie 1932, deci peste termenul de 60 zile prevăzut de art. 4, al. 2 citat, așa că acțiunea a fost tardiv introdusă.

Că dar motivul de casare devine nefondat și recursul urmează a se respinge.

(C. Cas. S. III-a Dec. No. 1275 din 1 Iulie 1936, Președinția Dlui C. Crăciunescu, consilier).

11. LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV. Instanțele de contencios administrativ sunt obligate a statua și asupra daunelor ocazionate prin refuzul de a rezolva o cerere.

Art. 1 și 6 pe lângă dreptul acordat instanței de contencios administrativ de a anula actele administrative ilegale și a sancționa refuzul autorității de a rezolva cererile privitoare la un drept, a mai atribuit în competența sa și dreptul de a se pronunța asupra acțiunii în despăgubiri a celor vătămați.

Că în ce privește competența atribuită contenciosului administrativ, de a statua și asupra acestor daune ea a fost edictată în mod accesoriu, spre a se da părții lezate posibilitatea de a le obține și pe calea procedurii rapide a contenciosului; că această

fiind singurul scop urmărit, nu se poate deduce — astfel după cum argumentează Curtea de Apel — că s'ar fi dat în competența instanței de contencios administrativ — numai cercetarea daunelor ce izvoresc exclusiv din anularea actelor administrative ilegale și că celelalte acțiuni în daune accesorii cauzate de refuzul nejustificat al autorității de a o rezolva o cerere privitoare la un drept — cu toate că asemenea refuz constituie tot un act administrativ de autoritate supus cenzurei contenciosului — ar fi fost excluse din cercetarea sa.

Că din potrivă legiuitorul nefăcând nici o distincțiune sub acest raport, urmează a se constata că, în ce privește pretențiunile de daune partea vătămată, are dreptul a și le valorifica înaintea instanței de contencios administrativ, atât în cazul când izvoresc dintr'un act administrativ atacat în anulare ca ilegal, cât și în cazul când sunt pricinuite de refuzul autorității de a rezolva cererea privitoare la un drept, și una și alta din aceste pretențiuni de daune, constituind corolarul faptului principal dedus în judecată și deci este firesc a fi obținute pe aceiași cale, ca și principalul.

Că față de cela mai sus expuse, Curtea de Apel ca instanță de contencios administrativ, invitând Primăria intimată a rezolva, cererea recurentului era obligată a statua și asupra temeiniciei în fond a cererii de daune cauzată de acest refuz, neputând în nici un caz a-i respinge cererea ca indamsibilă. Că dar motivul este fondat și recursul urmează a se admite din acest punct de vedere.

(C. de Cas. S. III-a Dec. No. 1070 din 10 Iunie 1936, Președinția Dlui C. Macri, consilier).

12. LEGEA PENSIILOR. Funcționarii civili au dreptul pentru timpul de mobilizare în război ca ofițeri de rezervă, să li-se adauge timpul dublu de mobilizare ca util la pensie, indiferent dacă dânsii ocupau sau nu vre-o funcțiune publică civilă în timpul mobilizării de război.

Potrivit art. 1 din legea generală de pensii au dreptul la o pensie în modul și condițiunile prevăzute de această lege, funcționarii civili, militari și eclesiastici ai Statului, cari primesc o retribuțiune bugetară lunară supusă la rețineri vărsate Casei Pensiiilor.

Că în conformitate cu art. 11 din legea asupra ofițerilor de rezervă din 15 Iunie 1913, ofițerii de rezervă, în timpul aflării lor sub arme, se bucură potrivit gradului, de toate drepturile ofițerilor de activitate, precum și de dreptul de soldă și alte prestațiuni.

Că în ce privește ofițerii proveniți din activitate fiind netăgădui că timpul de mobilizare li-se socotește dublu în calculul pensiei, tot astfel, în virtutea art. 11 din legea citată, care acordă aceleași drepturi și ofițerilor de rezervă, trebuie să li-se re-

cunoască și acestora din urmă, ca util la pensie, dublu timpul în care dânsii au fost mobilizați în războiul pentru întegrirea neamului.

Considerând că potrivit art. 42 din legea soldelor în armată, modificată prin Decretul de Lege No. 3246/1916, reținerile pentru pensie au fost suspendate pe toată durata războiului pentru toți funcționarii Statului, iar potrivit dispozițiilor art. 44 din aceeași lege, militarii de orice grad din diferite elemente ale armatei când sunt chemați sub arme, în concentrări pentru manevră, sau război cu aceleași drepturi ca și cei din activitate.

Că întrucât art. 42 nu face distincțiune între cei activi și cei rezervă, urmează că funcționarii civili au dreptul pentru timpul cât au fost mobilizați în război ca ofițeri de rezervă, ca să li-se adauge și acest timp util la pensie ca și ofițerilor din activitate indiferent dacă ei ocupau sau nu vre-o funcțiune publică civilă în timpul mobilizării în război, la data chemării lor sub arme, fiindcă în timpul războiului toți ofițerii mobilizați sunt activi, singura deosebire între ei nefiind decât aceea, că unii dintre ei sunt ofițeri de carieră.

Considerând că potrivit art. 4 alin. 3 din legea generală de pensii, timpul efectiv de mobilizare din perioada de război se socotește îndoit în calculul pensiei, așa că ofițerii de rezervă chiar dacă n'au fost funcționari publici de carieră la data mobilizării, au dreptul ca la calculul pensiei să li-se adauge îndoit și timpul cât au fost mobilizați în război ca ofițeri de rezervă, întrucât în timpul războiului, ei au primit o retribuțiune bugetară lunară, și au îndeplinit un serviciu public, pe care legea îl admite ca util la pensie.

Că astfel fiind și întrucât dar în speță Curtea de Conturi a făcut o justă aplicațiunea textelor de mai sus, atunci când a adăugat la calculul pensiei dublu timpului de 3 ani și 3 luni cât intimatul a fost mobilizat ca ofițer de rezervă în război, fără a fi fost și funcționar public de carieră la data mobilizării, motivul de casare este nefondat și urmează a fi respins.

(Cas. S. III-a Dec. No. 568 din 20 Martie 1936. Președinția Dlui A. Peretz, consilier).

13. Personalitatea juridică. — Partide politice. Lipsa personalității. — Consecințe sub raportul reprezentării în justiție. — Aplicațiune.

Deși dreptul de asociațiune este un drept natural, făcând parte prin manifestațiunile activității omenești, fiind consacrat și de constituție, toluși partidele politice, care sunt realități incontestabile, alcătuind asociațiuni cu un scop propriu bine determinat și o voință unică rezultantă a voințelor asociaților exprimate prin anumite organe, nu sunt persoane juridice, nu sunt subiect de drepturi, adică

o entitate, care să fie investită, pe baza simplului fapt al existenței sale materiale, cu capacitatea juridică.

Simpla existență materială a unei asociațiuni nu conduce în sistemul nostru legislativ la personalitatea juridică, fiind necesară și voința Statului, singurul în drept să recunoască și să atribue unei realități sociale de fapt și caracterul și beneficiilor unei realități juridice. Făcând aplicarea acestor principii rezultă că grupările ce n'au personalitatea juridică, neputând avea drepturi și obligațiuni, nu se pot adresa instanțelor judecătorești și nici nu pot fi urmărite înaintea lor ca o asociație unitară.

(Judec. I. Urbană Timișoara, Preșid. Dlui P. Budescu, judecător-aj. Sent. Nr. 7462 din 27 Noembrie 1935).

Notă. — Am reprodus sentința de mai sus atât pentru însemnătatea juridică cât și pentru excelenta motivare, dată de magistratul care a judecat procesul, dând o soluțiune exactă în drept adoptată de altfel și de Tribunal Timiș-Torontal S. II. prin sentința Nr. 1066 din 6 Iulie 1936.

Drept Civil.

14. Succesiuni. — Legea din 28 Iunie 1921 asupra impozitului progresiv pe succesiuni. — Colaterali privilegiați. — Dacă pot succede prin reprezentare, chiar dacă sunt în gradul V. — Soluție afirmată. — Art. 41 impozitelor progr. pe succesiuni din 28 Iunie 1921. — Art. 664-672, 675, c. civ.

Art. 4 al legii din 28 Iunie 1921, are aplicațiune numai fața de moștenitorii a căror vocațiuni succesorală este stabilită pe temeiul gradului de rudenie față de defunct și numai când succesiunea se împarte pe capete, în care caz rudele de aceleași grad au aceleași drepturi, iar cele de grad mai apropiat exclud pe cele dintr'un grad mai îndepărtat.

Descendenții și colaterali privilegiați, beneficiind de ficțiunea legală a reprezentării, în temeiul căreia dânsii sunt trecuți în locul și gradul autorilor lor, urmează că în privința lor gradul de rudenie, este indiferent el nefiind acela care determină vocațiunea succesorală și cota de moștenire, astfel încât în moment ce reprezentarea stabilește o ordine și o vocațiune succesorală, ce nu depinde de gradul moștenitorului legea din 1921 nu a ridicat dreptul colateralilor privilegiați în gradul al 5-lea de a succede prin reprezentare.

(C. Cas. S. I, Preșid. Dlui Al. Iuca, președinte, Dec. Nr. 280 din 27 Febr. 1933).

15. Violență — Vițiu al consimțământului. — Amenințarea cu execuțiunea silită. — În ce condițiuni poate constitui un act de violență. — Aplicațiune.

Deși este admis în doctrină și jurisprudență, că folosirea unor căi legale de executare poate în anumite condițiuni să constituie o violență, care să determine, în baza art. 956 c. civ. nulitatea unei obligațiuni totuși această excepțiune, la principiul general că uzul sau amenințarea de a uza de o cale legală de executare nu constituie o violență, nu își găsește aplicațiunea decât numai atunci când obligațiunea ce a fost obținută prin întrebuintarea sau amenințarea căilor de executare ar avea un caracter ilicit sau ar fi excesivă și disproporționată.

Făcând aplicațiunea acestor principii, nu se poate socoti nulă, pentru motiv de violență, declarațiunea de renunțare a debitorului la beneficiul legii de conversiune a datoriilor, o asemenea declarațiune având un caracter ilicit din momentul ce chiar legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934 prin art. 74 al. II. îi reglementează efectele.

(Cas. S. I, Preșid. dlui Al. Iuca, președinte, Dec. Nr. 935 din 18 Septembrie 1936.)

16. Ardeal. Testament sub semnătură privată. Condițiuni legale. Caracter solemn. Nerespectare. Consecințe. Aplicațiune.

Legea XVI. din 1876 prin art. 5 prevede că atunci când testatorul știe a scri și ci ti și a scris și subscris cu mână testamentul precum și încazul când testatorul care știe scrie și ci ti, nu a scris în întregime textul testamentului ci numai la subscris cu propria sa mână este absolut necesar ca el să declare înaintea martorilor testamentari, că documentul cuprinde testamentul său și apoi să-l subscrie cu mână proprie, iar martorii testamentari să declare în această calitate atestând chiar pe testament că testatorul a declarat cele de mai sus chiar în fața lor fiind de față cu toții împreună și documentul în chestiune cuprinde testamentul celui care dispune de averea sa, semnându-se această atestare de către toți martorii testamentari.

Încă o condițiune esențială de formă a acestor testamente private este ce ele să cuprindă locul unde și timpul când testamentul a fost făcut. Lege cerând în mod imperativ aceste condițiuni de formă ele trebuie să rezulte din chiar cuprinsul testamentului, neputând fi stabilite și împlinite prin depozițiunile ulterioare ale martorilor. (C. Cas. S. I, Preșid. dlui Victor Sandor consilier. Dec. Nr. 882 din 3 Iulie 1936.)

17. Ardeal. Testament verbal. Nu poate fi considerat ca testament început în scris dacă nu s'a terminat ca testament verbal. Paragraful 15 leg. XVI. din anul 1876. Obligațiunea testatorului de a declara că dorește a face testamentul.

Reclamanta minoră Szarvadi Maria repr. prin tatăl său ca tutor legal Szarvadi Francisc, susține că dansa pe dreptul mamei sale decedată Bărnăț

Marie este chemată la succesiunea decedatului său bunic Bărnuf Gheorghe, după care a rămas avere imobilă cuprinsă în c. f. No. 12, 347, 119 și 12 a comunei Pătalul-Mic, în valoare de 36.740 lei.

Susține că la desbaterea succesorală ținută la notarul public, eredele Bărnuf Ludvic cu care împreună este chemată la moștenire a susținut că după decedatul Bărnuf Gheorghe a rămas testament verbal prin care defunctul a dispus de toată averea sa în favorul dânsului pentru că mama reclamantei a fost escoantentată cu ocazia măritului, și pentru că acel erede Bărnuf Ludvic, a achitat înainte de războiu datoriile succesiunii.

Mai predă reclamanta că și la dedsbaterea succesorală a excepționat testamentul, cerând predarea lăsamântului conform legii, din care cauză neputându-se face pace și fiind îndrumați la proces, atacă valabilitatea testamentului verbal pe baza paragr. 15, 3 și 17 a legii XVI. Din anul 1876, pentru că martorii testamentari n'au fost prezenți încontinuu și deobată la facerea testamentului — testatorul n'a făcut declarația înaintea martorilor în mod înțelegibil și în toată exetensiunea să cu graiu viu, ci a aprobat numai întrebările adresate lui — apoi testatorul n'a pronunțat că declarația sa dorește a o considera de testament verbal. În fine că testatorul n'a decedat în 3 luni socotite dela data testamentului verbal, căci testamentul l'a făcut în ziua de 16 August 1933, și a decedat numai la 20 Noemvrie acelaș an.

Deci pe baza acestora cere ca, judecătă să stabilească că testamentul verbal dela 16 August 1933, a decedatului Bărnuf Gheorghe este invalid și că ce privește lăsamântul acestui defunct — are loc moștenirea legală.

Părâțul cere a se respinge acțiunea reclamantei, recunoaște că decedatul Gheorghe Bărnuf, dela facerea testamentului verbal a trăit mai mult de 3 luni, însă susține că după cele 3 luni a fost bolnav în stare atât de gravă, încât n'a mai putut să dispună prin testament. Poate dovedi această împrejurare cu martori, iar reclamanta a cerut audierea martorului Bărnuf Ludvic.

Judecătoria a administrației probele produse de împričinați și din depoziția martorilor, constată că fapt, că testatorul în cele 4 zile cari le-a mai trăit după expirarea celor 3 luni dela facerea testamentului, a fost bolnav în așa stare, că nici n'a vorbit nici un cuvânt.

Având în vedere că părâțul prin martorele desinteresate Korosi Ema, Ciokmai Iuliana și Maczeiko Rozalie ar fi dovedit că decesorul după expirarea celor 3 luni dela facerea testamentului a fost grav bolnav și incapabil de a mai dispune prin testament — considerând însă că reclamanti a atacat valabilitatea testamentului și pe baza paragr. 15 ale legii XVI-

lea: 1876, — și că din repozițiile martorului testamentar Ardele'n Vasile, Rosenberg Adolf, și Dolhai Emeric, audiați a doua oară rezultă, că decesorul Bărnuf Gheorghe toată averea sa mobilă și imobilă a lăsat-o fiului său — și a declarat că această-i este dorința adică testamentul său — dar a spus că această declarațiune să fie cuprinsă în testament scris și că martorul Havaș Maximilian a și cuprins în scris din declarațiile decesorului, dar n'a terminat scrisoarea fiind seară. Având în vedere că paragr. 15 al art. de Lege XVI din 1876 prevede categoric că testamentul trebuie să anunțe precis că nu în scris ci cu vorba face testamentul său ori în speță martorii testamentari audiați: Ardelean Vasile, Rozenberg Adolf și Dolhai Emeric nu numai că n'au dovedit astfel de enunțiațiune ci din contră direct au desavuaf-o.

Având în vedere că potrivit paragr. 19 al art. de Lege XVI din 1876 dacă voința finală exprimată de decesor pentru a fi redigiată în scris nu a fost cuprinsă în scris, sau cuprinderea în scris nu s'a terminat sau nu s'a observat recerînțele formaie prescise pentru testamente private scripsale — atunci voința finală exprimată în vederea aceasta, numai în acel caz se poate primi de stestament verbal dacă s'au observat recerînțele formale ale testamentului privativ verbal și testatorul în mod precis a enunțat că declarația făcută de dânsul dorește a o considera de testament verbal (vezi Drept Ereditar de D-r G. Popu pag. 802/803). Care condiție conform celor mai sus expuse nu s'au indeplinit.

Având în vedere că e principiu general de drept că dacă Legea prescrie în mod imperativ anumite formalități pentru realizarea vre-unei afaceri de drept — această afacere juridică numai în forma alternată de lege poate fi valabilă, realizată, că art. de lege XVI din 1876 dispune despre creințele formale ale testamentului — și că aceste cerințe sunt a se privi ded așa postulate esențiale fără cari — chiar și numai dacă una ar lipsi — testamentul trebuie considerat de nevalid (v. dec. Curții Mag. Nr. 4218/1891). Așa fiind, acțiunea este a se admite, a se invalida testamentul decedatului Bărnuf Gheorghe și a se declara că după dânsul are loc creditatea legală. (Judec, rur, Tușnad (jud. Sălaj) Preșid. Dlui P, A, Perva, judec, aj, C, jud, civ, nr, 253 din 16 Noemvrie 1934.)

Bibliografie:

Dr. ROMUL BEJAN: Colecția legilor administrative. Arad 1937, 2 volume.

De curând au ieșit din Imprimeria Județului Arad, 2 volume cu titlul „Colecția legilor administrative”, de dl Dr. Romul Bejan, subprefectul județului Arad.

Volumul I, conține :

a) Legea administrativă, publicată în Monitorul Oficial Nr. 73 din 27 Martie 1936 cu un îndreptar și un indice alfabetic.

b) Legea pentru modificarea legii de organizarea Comitetului central și Comitetelor locale de revizuire — Curți administrative — publicată în Monitorul Oficial Nr. 90 din 20 Aprilie 1933, cu jurisprudență, îndreptar și indice alfabetic.

Volumul II, care este un supliment al volumului I, conține :

a) Regulamentul de aplicare al legii administrative, și normele de organizare, administrare și exploatarea întreprinderilor administrațiilor locale cu caracter economic, publicat în Monitorul Oficial Nr. 40 din 18 Februarie 1937.

b) Regulamentul pentru pregătirea profesională a funcționarilor administrativi, publicat în Mon. Of. Nr. 218 din 18 Septembrie 1936.

c) Regulamentul de funcționare al Institutului central de statistică, publicat în Mon. Of. Nr. 41 din 19 Februarie 1937.

d) Îndreptar la Regulamentul legii administrative și

e) Indicele alfabetic al Regulamentului legii administrative.

Sunt două volume, cari pe lângă conținutul lor pedant și îngrijit de care ne vom ocupa mai jos — se impun în mod distinct și prin forma exterioară prezentabilă a compactării în pânză, lucru cu atât mai neobicit la noi, cu cât suntem un popor care n-am moștenit și abia acum începem să cunoaștem gustul cultului cărții și dorința de a avea cărți cât mai bune, mai prezentabile și ca conținut și ca formă.

Un mare merit al autorului este, că a reușit să se abată dela obiceiul majorității autorilor de colecții de legi similare, de a retipări în ediții speciale legile și regulamentele apărute în Monitorul Oficial, însoțite doar de câte o simplă înșiruire a conținutului. Dl Dr. R. Bejan a înțeles să dea cărților sale și o contribuțiune personală foarte mălăoasă, însoțindu-si lucrarea de niște note marginale, cari fac deosebit de ușoară consultarea, împrumutând textul rigid al legii administrative caracterul de adevărat manual, foarte util și necesar oricărui organ de aplicare al ei.

Fiecare lege și regulament este însoțit de câte un îndreptar special tipărit pe hârtie galbenă, în care conținutul este indicat pe specii, cu arătarea articolelor corespunzătoare și de câte un indice alfabetic foarte ingenios și amănunțit, tipărit pe hârtie albastră, care face ca orice dispozițiune sau text să poată fi imediat, fără oboseală și simultan aflat la mai multe litere ale alfabetului, care — așa cum s'a

făcut este — credem — unic în literatura noastră administrativă.

Dl Dr. R. Bejan poate avea satisfacția, că a contribuit mult la înjgheburăa unei adevărate literaturi administrative, tăind un drum nou și arătând eclatant și practic cum trebuie să se prezinte o colecție de legi administrative, atât de necesară în orice birou.

Lucrarea dlui Dr. Bejan se recomandă singură și va întregi în mod fericit orice bibliotecă.

Bine ar fi, ca dl Dr. Bejan să nu se oprească la atât, ci cu competența, hărnicia și dragostea față de administrație ce ne-a dovedit-o să-și continue lucrarea, dându-ne dacă se poate o colecție întreagă a tuturor legilor uzuale cu caracter administrativ.

P. P. B. notar.

Ilie Gănescu, inspector general administrativ, **Const. Gr. Zotta**, preș. de Trib. și **Alex. Kostachi**, judecător ocol V. București : **DREPT ELECTORAL ROMÂN.**

În lipsa unui Cod Electoral, care să cuprindă toate reglementările în legătură cu această materie, lucrarea D-lor Gănescu, Zotta și Kostachi, ultimii doi cunoscuți și apreciați magistrați, iar cel dintâi un bun cunoscător al Dreptului Administrativ, înfățișează un izvor complet de informațiune în materie electorală, din punct de vedere practic legislativ și doctrinal. Cuprinzând jurisprudența instrucțiunile circulariile formulate pentru alegerile legislative, administrative, pentru cele ale Camerilor Agricole de Muncă, Comerț, și Industrie. Dreptul Electoral Român este rezultatul meritoriu al unei munci de metodă, destinat, suntem siguri, unui mare succes de librărie dată fiind epoca premergătoare alegerilor generale în care ne găsim. Felicităm călduros pe autori și sfatuim pe toți cititorii noștri cari vor veni în contact cu delicata materie a Dreptului Electoral, să și-o procure din timp.

Dr. Iosif Jivan, Magistrat, Gherla (jud. Someș) : „Composesoratele de Pădure din Transilvania și Controlul Statului”.

Dl Judecător Dr. Iosif Jivan, un vrednic magistrat ardelean, ne prezintă cu competență și precizie documentare în acest stadiu, foarte interesant istoricul și organizarea composesoratelor demonstrând principiile lor de control învederând cu un remarcabil spirit critic neajunsurile ce se observă în viața acestor așezăminte sub raportul organizării și funcționării și arătând cari pot fi soluțiunile cele mai potrivite, spre a se ajunge la o îndreptare.

ERRATA.

În No. 2, p. 59, rândul 7. coloana din dreapta, în loc de „este legală” se va citi „este egală”.